

Assam Legislative Assembly Debates

OFFICIAL REPORT

*ELEVENTH SESSION OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY
ASSEMBLED AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA*

BUDGET SESSION

VOLUME 1

NO. 19

The 6th April, 1971

सत्यमेव जयते

1988

Printed at Purbanchal Printers, G. N. B. Road, Ambari,
Guwahati - 781 001.

DEBATES OF THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY

(BUDGET SESSION 1971)

VOLUME 1

NO. 19

THE 6TH APRIL 1971

Contents	Pages
1. Starred Questions And Answers ..	.. 1
2. Unstarted Questions And Answers ..	.. 10
3. Short Notice Questions And Answers ..	... 11
4. Re : Questions Position during the Session ...	.. 16
5. Point of order—Breach of privilege for not replying to questions ..	.. 17
6. Re : Shillong Bundh on 7th April 1971 ..	... 31
7. Re : Surrender of grants under the Education Department ...	32
8. Re : Death of Benu Hazarika ...	.. 33
9. Calling Attention To A Matter of Urgent Public Importance—Road within Assam claimed by Nagaland ..	.. 33
10. Special Motion—Discussion on the Twenty-fourth Report of the Estimates Committee on P.W.D. (F. C. & I. W.) ..	
11. Adjournment...	.. 92

PROCEEDINGS OF THE ELEVENTH SESSION OF
THE ASSAM LEGISLATIVE ASSEMBLY ASSEMBLED
AFTER THE FOURTH GENERAL ELECTIONS
UNDER THE SOVEREIGN DEMOCRATIC REPUBLICAN
CONSTITUTION OF INDIA

The Assembly met in the Assembly Chamber, Shillong,
at 10 AM. on Tuesday, the 6th April 1971.

Present

Shri Mohi Kanta Das, M. A., B. L., Speaker, in the Chair,
Twelve Ministers, Seven Ministers of state, three Deputy
Ministers and sixty-two members.

STARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which oral answers were given)

Re : Law Commission

Shri SAILEN MEDHI asked :

*107. Will the Minister-in-charge of Law be pleased to
state—

(a) The date when the Law Commission of the State
started functioning ?

- (b) The names of the members of the present Law Commission ?
- (c) The reports that have been submitted by the Law Commission till date to the Government ?
- (d) The action taken by the Government on the reports ?
- (e) The amount of money spent on the Commission till 31st December 1970.
- (f) Whether Vigilance Commissioner of Assam is a member of the Law Commission and if so under what circumstances he was so appointed and what is the date of his appointment ?

Shri ABDUL MATLIB MAZUMDAR (Minister, Law) replied :

107. (a)—The State Law Commission was first constituted on 26th November 1958. But this Commission ceased to function after October 1959. The Commission was reconstituted on 21st April 1964 and had its first meeting on 9th May 1964;

(b) The names of the members of the State Law Commission at present are—

- (1) Advocate General—Chairman.
- (2) Shri D. Pathak, LL. M. (Lond), BAR-AT-LAW—Member-Secretary.
- (3) Legal Remembrancer—Member.
- (4) Shri S. K. Ghose, M.A., LL.B., Advocate General, Nagaland—Member.
- (5) Shri J. C. Choudhuri, B. L., Advocate—Member.

(6) Shri K. P. Mathur (Retd. High Court Judge), Vigilance Commissioner, Government of Assam—Member.

(c)—The following are the reports submitted by the Commission so far—

(1) First Report on the Assam (Temporarily Settled Districts) Tenancy Act, 1935.

(2) Second Report on the Assam Non-Agricultural Urban Areas Tenancy Act, 1955.

(3) Third Report on the Assam Urban Areas Rent Control Act, 1966.

(4) Fourth Report on the Assam Sales Tax Act, 1947.

(5) Fifth Report on the Assam Agricultural Income Tax Act, 1939.

(d)—On the basis of the recommendations in the first report of the Commission a new Tenancy Bill, viz., the Assam (Temporarily Settled Areas) Tenancy Bill, 1970, has been introduced in the Budget Session of the Assembly, 1970 and the Bill is now before the Select Committee. On the basis of the recommendations in the second report the Assam Non-Agricultural Urban Areas Tenancy Act, 1955 has been amended by the Assam Non-Agricultural Urban Areas Tenancy (Amendment) Act, 1968. The recommendations in the third report have been accepted by the Government and necessary Legislation is under process. The fourth and the fifth reports are still under consideration of the Government in the Finance Department.

(e) An amount of Rs. 2,43,737 has been spent on the reconstituted Commission up to December 1970.

(f) — Yes. The Vigilance Commissioner, Assam was appointed in the State Law Commission on 19th September 1967 in place of Shri M. C. Pathak resigned from the membership of the Commission.

Shri Sailen Medhi—Sir, as the Minister, Law has stated in reply to Q. No. 107 (b) that Shri K. P. Mathur, the Vigilance Commissioner has been made a member of the Law Commission, may I know from the Minister whether it is a fact that in 1967 when Shri K. P. Mathur was not a member of the Law Commission, there was an allegation against the Law Secretary for some anomalies in an acquisition case and it was referred to the Vigilance Commission and after Shri Mathur was made a member of the Law Commission, the case was dropped by the Vigilance Commission?

Shri Abdul Matlib Mazumder—I have no information. I will make an enquiry.

Shri Dulal Chandra Barua—Sir, when there are so many eminent Lawyers here in the State of Assam, including retired Judges, what was the necessity of appointing a person who has already been entrusted with some heavy responsibilities as Vigilance Commissioner.

Shri Abdul Matlib Mazumder—Probably, he was considered suitable for the membership at that time.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, what are the functions of the Law Commission? Will the Minister, Law give the details?

Shri Abdul Matlib Mazumder—Sir, I may read the notification in that connection. The first notification No. LJJ.

127/57/27 dt. 26th November, 1958 appointing the Law Commission says "Whereas it has been made to appear to the Governor of Assam that the State Acts and Regulations on State Subjects and various Rules made thereunder require amendment, revision, consolidation or have otherwise to be brought up-to-date in the light of Judicial pronouncements on these Rules ;

and

Whereas the said Laws and the various Rules need also be brought in conformity with the provisions of the Constitution of India ;

and

Whereas the consensus of opinion of the Central Law Commission is that there is no objection to States setting up their own Law Commission to consider and revise (1) State Acts on subjects now in the State List and (2) Central Acts which relate exclusively to a particular state or states; since the first item is beyond the purview of the Union Law Commission and second item, though within its purview, is obviously a matter for the state in as much as the Centre would not be competent to legislate with respect to it ;

Now, therefore, with a view to consider the question of amendment, revision, etc, as aforementioned, the state Acts and Regulations, Old Central Acts and Regulations on state subjects and various Rules made thereunder in the light of the Judicial pronouncements on these Law and Rules and also to bring them in conformity with the provisions of the Constitution of India and to make

suggestions, recommendations, etc., in that behalf, the Governor of Assam is pleased to constitute with immediate effect, a Commission to be called Law Commission, Assam, consisting of the following member :—”

Sir, I have already given the names of members.

Shri Giasuddin Ahmed—sir, are we to understand that amendments of different Acts are made on the basis of the recommendations of the Law Commission and not on the basis of exigencies of circumstances in the State.

Shri Abdul Matlib Mazumder—They are made on the basis of both the considerations.

Shri Sailen Medhi—Sir, the Vigilance Commissioner should be a neutral man, so that he can investigate the different allegations referred to him in respect of anomalies, misappropriation, etc. Now, if he is made a member of the Law Commission and if in case the Law Commission does something which has to be investigated by him, will it not be difficult for him to go into the matter? Considering these things, does the Government think it proper to remove the Vigilance Commissioner from the membership of the Law Commission?

Shri Abdul Matlib Mazumder—The matter will be examined in the light of what has been said by the hon. member.

Shri Dulal Chandra Barua—Who are the recommending authorities for nominating these members? Whether Government nominate them directly or there are some recommending authorities?

Shri Abdul Matlib Mazumder—Sir, the first Commission was constituted as far back as 1958. It may be that

the members were nominated by the Chief Minister and the Law Minister and other recommending authorities.

Shri Giasuddin Ahmed—Sir, what are the requisite qualifications for being a member of the Law Commission ?

Shri Abdul Matlib Mazumder—Preference is generally given to retired Judges.

Shri Dulal Chandra Barua—Whether it is a fact that in other States at the time of appointing such Law Commissions the Chief Justice of the respective High Court is generally consulted and, if so, whether any such consultation was made or any recommendation taken from our High Court in this regard ? If not, why not ?

Shri Abdul Matlib Mazumder—I have no information at present. The High Court might have been consulted.

Shri Dulal Chandra Barua—How could the Government consider that the Vigilance Commissioner, who has been entrusted with some other important work, would be a fit man for being appointed as a Member of the Law Commission ?

Shri Abdul Matlib Mazumder—The person who was in charge of this matter might have considered the Vigilance Commissioner to be a fit person to be appointed as a Member of this Commission.

Shri Dulal Chandra Barua—This Commission is concerned with amendment of Acts, Rules and Regulations of the State and as such a Member must be conversant with the local conditions. May I know whether Government took this aspect into consideration at the time of constituting the Commission and, if so, how the Vigilance Commissioner,

who has no knowledge of the local conditions and has no idea about the social and economic structure of the State, could be made a Member on the Law Commission?

Shri Abdul Matlib Mazumder—As I have said already, the Vigilance Commissioner is a retired High Court Judge and it was expected that he would be in the know of local circumstances.

Shri Dulal Chandra Barua—As my hon. friend Mr. Medhi has mentioned, there were proceedings against the Legal Remembrancer of the State and these were referred to be enquired into by the Vigilance Commissioner. But since the Vigilance Commissioner has been made a Member of the Law Commission, these proceedings have been practically dropped. May I request the hon. Minister in charge of Law to enquire into this matter and inform the House?

Shri Abdul Matlib Mazumder—I have already stated that an enquiry will be made.

Re : Udari State Dispensary

Shri PITSING KONWAR asked :

108. Will the Minister-in-charge of Health be pleased to state—

(a) Whether the post of Doctor of Udari State Dispensary in Nowgong District has been upgraded?

(b) If the reply be in the affirmative then, whether an M.B.B.S. doctor has been appointed?

(c) How long the present doctor has been in Udari State Dispensary ?

(d) Whether Government is pleased to provide quarter for the Pharmacist serving in Udari State Dispensary ?

Shri CHATRASING TERON (Minister, Health) replied :

108. (a) Post of doctor of Udari State Dispensary is a permanent Assistant Surgeon I's post.

(b) — An M. B. B. S. doctor is being posted shortly.

(c) — The Assistant Surgeon II doctor has been working from 15th June 1963.

(d) — Yes. Plan and Estimate will be called for from Civil Surgeon and action will be taken on its receipt.

অভয়পুৰ চৰণীয়া পথাৰত বে-আইনীভাৱে দখল

ভদ্ৰকান্ত গগৈয়ে সুধিছে :

* ১০৯। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অগ্ৰহণ কৰি জনাব নে—

(ক) ডিব্ৰুগড় মহকুমাৰ জয়পুৰ মৌজাৰ অন্তৰ্গত অভয়পুৰ চৰণীয়া পথাৰ বিচুমান লোকে বে-আইনীভাৱে দখল কৰা সঁচানে?

(খ) এই বে-আইনী দখল প্ৰতিবাদ কৰি অভয়পুৰীয়া গাঁৱৰ বাইজে লিখিত-ভাৱে জিলাৰ উপায়ুক্তক কেতিয়া জনাইছিল?

(গ) এই বিষয়ে চৰকাৰে কি ব্যৱস্থা লৈছে বা লব?

ৰাজহমন্ত্ৰী শ্ৰীবিষ্ণুদেৱ শৰ্ম্মাই উত্তৰ দিছে :

১০৯। (ক), (খ) আৰু (গ) — নহয়। কিন্তু যোৱা জানুৱাৰী মাহত গোপোচাৰৰ ওচৰৰ ২৬জন মানুহে সম্ভৱতঃ বেদখলৰ উদ্দেশ্যে হাবি জঙ্গল কাটি মুকলি কৰিছিল। দৰ্খাস্তৰ যোগেদি বিষয়টো ৭।১।৭১ তাৰিখে নাহবকটীয়াৰ সহকাৰী ভূমি বন্দৱস্তি প্ৰাধিকাৰীৰ দৃষ্টিলৈ অনা হৈছিল। তাৰে কপি উপায়ুক্ত আৰু কছাৰি গাঁও পঞ্চায়তৰ সভাপতিলৈকো দিয়া হৈছিল। তদন্ত কৰা হ'ল

আৰু লক্ষীমপুৰ জিলাৰ ভূমি-বন্দৰস্তি প্ৰাধিকাৰীয়ে গোপোচাৰ বে-দখলী নকৰিবলৈ জাননী-পত্ৰ প্ৰচাৰ কৰিলে।

শ্ৰীমহীধৰ পেগু—অধ্যক্ষ মহোদয়, চৰণীয়া পথাৰবোৰ সাধাৰণতে মুকলি থাকে গতিকে হাবি-জঙ্গল কাটিবলৈ কেনেকৈ পালে।

শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্মা—কিছুমানত হাবি জঙ্গলো থাকে।

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ—তাত বেদখলকাৰী আছে নে নাই?

শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্মা—কিছুমানে বেদখল কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছিল কিন্তু এতিয়া Notice দি বন্ধ কৰি দিয়া হৈছে।

শ্ৰীপিটসিং কোঁৱৰ—মানুহবিলাক ক'ৰ পৰা আহিছে?

শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্মা—এই ২৬জন ওচৰৰে মানুহ।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী—সমবায় সমিতি হিচাবে দখল কৰিবলৈ যোৱা এই ২৬ জনৰ সভাপতিজন কোন?

শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্মা—সমবায় সমিতি বুলি জনা নাই।

শ্ৰীঅতুল চন্দ্ৰ গোস্বামী—ইয়াত ৯ প্ৰশ্নৰ উত্তৰত বেদখলকাৰীসকলৰ বিপক্ষে মোকদ্দমা কৰা হৈছে বুলি কৈছে। বেদখলকাৰী কোন কোন জনাবনে?

শ্ৰীবিশ্বদেৱ শৰ্মা—চাব, বেদখলকাৰীৰ নাম লগত নাই।

UNSTARRED

QUESTIONS AND ANSWERS

(To which answers were laid on the table)

Re: টিংখাং কদমনি আৰু টিপমীয়া চৰণীয়া গ্ৰেজিং

শ্ৰীভদ্ৰেশ্বৰ গগৈয়ে সুধিছে :

*৯। মাননীয় ৰাজহ বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) টিংখাং কদমনি আৰু টিপমীয়া চৰণীয়া গ্ৰেজিংটোৰ ষাটি কালি কিমান?

(খ) এই গ্ৰেজিং ছটাৰ বেদখল উচ্ছেদ কৰিবৰ বাবে স্থানীয় ৰাইজে কৰা আবেদন চৰকাৰে পাইছেনে?

(গ) যদি পাইছে বেদখলী উচ্ছেদ কৰাৰ ব্যৱস্থা হৈছেনেকি?

শ্রীবিপ্লবদেব শৰ্মা, (বাজহ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে।

৯। (ক)—যথাক্ৰমে ৭২৩ বিঘা আৰু ৫১২ বিঘা ১৯ লোছা।

(খ)—স্থানীয় ৰাইজৰ পৰা গোপাচাৰটো বেদখলী কৰা বিপক্ষে দৰ্খাস্ত পোৱা গৈছে।

(গ)—বেদখলকাৰী সকলৰ বিপক্ষে বেদখলী মোকদ্দমা তৰা হৈছে।

Short Notice Question and Answer

আৱকাৰী বিষয়া গ্ৰেপ্তাৰ

শ্রীগোবিন্দ কলিতাই সুধিছে :

২। মাননীয় আৱকাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে অনুগ্ৰহ কৰি জনাবনে—

(ক) যোৱা ২৭-২-৭১ তাৰিখে আৱকাৰী বিভাগৰ উপায়ুক্তই এবটল বিলাতী মদ বখাৰ অপৰাধত এজন আৱকাৰী বিষয়াক বৰবাৰত গ্ৰেপ্তাৰ কৰা কথা সঁচানে ?

(খ) যদি হয় জব্দ কৰা মদৰ বটলটো আৱকাৰী মালখানাত জমা ৰাখিছেনে আৰু গ্ৰেপ্তাৰৰ খবৰটো বিভাগীয় কৰ্তৃপক্ষক জনাইছেনে আৰু কেচৰ প্ৰতিবেদন আদালতত দাখিল কৰিছেনে ?

(গ) যদি বিষয়াজনক গ্ৰেপ্তাৰ কৰা নাই তাৰ কাৰণ কি ?

(ঘ) যদি ঘটনা সঁচা হয় তেন্তে গ্ৰেপ্তাৰ হোৱা বিষয়াজনৰ নাম আৰু পদ ও চিজাৰ লিষ্টৰ সাক্ষী সকলৰ নাম কি ?

শ্রীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা (আৱকাৰী বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে) উত্তৰ দিছে :

২। (ক) সঁচা নহয়।

(খ) , (গ) আৰু (ঘ) প্ৰশ্ন নুঠে।

শ্রীগোবিন্দ কলিতা :— ইয়াত (ক) প্ৰশ্নটোৰ কথা হৈছে যে যোৱা ২৭-২-৭১ তাৰিখে Excise বিভাগৰ চিৰাজুল হোছেইনে ৰাতি ৮ বজাত বৰবাৰত এবটল Old Tavern Whisky সহ গ্ৰেপ্তাৰ কৰে। সেই কেচৰ চিজাৰ লিষ্টত সাক্ষী হল—

1) Sri R. N. Muhari, I. A. S. Commissioner of Excise

2) Shamsul Alam, Inspector of Excise

- 3) Durga Das, Head Constable
- 4) Chakreswar Kalita, Constable
- 5) Rahman Ali, Excise Constable.

আকৌ গ্ৰেপ্তাৰ কৰা লোক জন হল শ্ৰীমুকলীধৰ কটকী, Asstt. Excise Inspector of Barjhar. He was arrested by Sirajul Hussain Hazarika. ৰাতি ৮ বজাত গ্ৰেপ্তাৰ কৰিছে। গতিকে এনেকুৱা ধৰণৰ কথা এটা মিনিষ্টাৰে কেনেকৈ নহয় বুলি কয় নে কেচ Compromise কৰিলে ?

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা :—ঘটনাক্ষেত্ৰ হৈছে এনেকুৱা। যোৱা ১১ ফেব্ৰুৱাৰী তাৰিখে.....

শ্ৰীগোবিন্দ কলিতা :—তেখেতে কোনটো কথা কব বিচাৰিছে ২৭ তাৰিখৰ নে ১১ তাৰিখৰ।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা :—আপুনি ধৈৰ্য্য ধৰি শুনক। মই ১১ আৰু ২৭ এই দুয়ো দিনৰ কথাই কয়।

যোৱা ১১/২/৭১ তাৰিখে সুভাষ চন্দ্ৰ চৌধুৰী (তেওঁ ককো কোলা কোম্পানীৰ কৰ্মচাৰী)ৰ হাতত এঘটল 'হাইৱাৰড' জইচকি' পোৱাৰ অপৰাধত তেওঁক এজাইজ ইন্সপেক্টৰ মুকলীধৰ বৰকটকীয়ে বৰবাৰ এঘাৰ পোৰ্ট কম্পাউণ্ডত গ্ৰেপ্তাৰ কৰে। তাৰ পিচত এজাইজ কমিশ্যনাৰে ৰিপৰ্ট পাই তাত সন্দেহৰ কথা আছে বুলি ভাবি Excise Commissioner ক আৰু Excise Deputy commissioner ক এটা Surprised visit দিয়ে। তেতিয়া camp ত সুভাষ চৌধুৰী বহি আছিল আৰু তেখেতক যিটো বটল 'চিজ' কৰিছিল সেইটো কত বুলি সুধিলে। তেতিয়া যিটো বটল উলিয়াই দিলে সেইটোৰ 'চিল' ভঙা বটল। আৰু তেতিয়াই তেওঁলোকে এইটো গম পালে যে কেচটোৰ compromise কৰিবলৈ তেওঁলোক গৈছে। সকলো বিলাক চাই চিন্তি সেই দুজন অফিচাৰক suspend কৰি Departmental action লোৱা হৈছে।

শ্ৰীগোবিন্দ কলিতা :—১১ তাৰিখে সুভাষ চৌধুৰী বোলা মানুহজনৰ হাতত যিটো বটল পালে সেইটো মই কোৱা নামটোতকৈ বেলেগ। মোৰ

হাতত চিহ্নাবলি লিখিব আছে। এইটো চহী হৈছে যি 'চিহ্ন' কৰিছে।
 তেওঁৰ নাম মুকলীধৰ বৰকটকী। সাক্ষী হৈছে (১) ভবানী কটকী (২) কন্দ-
 লাল সিং তাৰ পিচত মই জনাত এই বটলটো ককো কলাৰ share hol-
 der কোনোবা গোস্বামী, যি এজন ডাঙৰ মানুহ তেওঁ D.C. আৰু
 A.D.C. ৰ যি সকল তেওঁৰ মদৰ বন্ধু গৈ কলেগৈ। তেতিয়া তেখেতে
 কলে যে যি এই মদ ধৰিছে তাকেই ধৰিম। এইদৰেই তেওঁলোকে এই
 কাম কৰিছে। এই সম্পৰ্কত মন্ত্ৰী মহোদয়ে কি কয়।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা— মই যেনেকৈ Report পাইছো তেনেকৈয়ে দিছো।
 সেই Inspector. আৰু Astt. Inspector জনৰ ওপৰত Dept. Action
 লৈছে।

শ্ৰীগোবিন্দ কলিতা— আপুনি পোৱা Report টো কোনে পঠাইছে।

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা— মই যেনেকৈয়ে নহওক পাইছো।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— এনেদৰে সৰু-সুৰা বটল ধৰা কেচ চলি আছে
 আৰু চলিয়েই থাকিব। এতিয়া Excise কমিশ্যনাৰ আৰু D. C. এই
 সাধাৰণ কেচটোত যোৱাৰ বহস্য কি?

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা— তেওঁলোকে Report পাই সন্দেহ কৰিবলগীয়া আছে
 বুলি গৈছিল। তাৰ পাছত সেই কেচটো পালে আৰু তাৰ ওপৰত Depart-
 mental Action লৈছে।

শ্ৰীহুলাল চন্দ্ৰ বৰুৱা— মই চৰকাৰক জনাব খুজিছো যে ককো কোলাৰ
 accused জন আগতীয়াকৈ বহি আছিল। ককো কোলাৰ প্ৰভাবশালী
 share holder জনে এনেকুৱা policy কৰি বিষয়াজনক বিপদগ্ৰস্ত
 কৰিবৰ কাৰণে ষড়যন্ত্ৰ কৰা নাই বুলি ভাবেনে? আৰু ইয়াৰ অনুসন্ধান
 চৰকাৰে কৰিবনে?

শ্ৰীৰমেশ চন্দ্ৰ বৰুৱা— এইটো অনুসন্ধান কৰিবলগীয়া হয় বুলি নাভাবো
 যদিও অনুসন্ধান কৰিব পৰা যায়।

শ্ৰীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী— ১১ তাৰিখে যিটো বটল ধৰিছিল তাৰ ভিতৰত থকা
 মদ ২৭ তাৰিখে ধৰা বটলৰ মদে একে নহয়। ১১ তাৰিখে ধৰাখিনি
 ভাল মদ আছিল আৰু সেইখিনি গ্ৰহণ কৰি ২৭ তাৰিখে বেলেগ বটল,
 পঠাইছিল এই কথা সচাঁনে?

শ্রীৰমেশ চন্দ্র বৰুৱা:—মই সেইটো কথা নাজানো।

শ্রীলক্ষ্যধৰ চৌধুৰী:—সেইটোৰ বিচাৰ কৰিব লাগে।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী:—মন্ত্ৰী মহোদয়ে যিটো কৈছে-সেইটো কলিতাই কোৱা কথাৰ লগত পাৰ্থক্য আছে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে কৈছে সেই বটলটো “হেৰাৰ্ড হুইচকি”। আৰু শ্রীকলিতাই চিজাৰ লিষ্টত কোৱা মতে Old Tavan। এই দুয়োটাতে পাৰ্থক্য আছে। ইয়াৰ ভিতৰত যে এটা ষড়যন্ত্ৰ আছে সেইটো সহজে অনুমান কৰিব পাৰি। এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে তদন্ত কৰিবনে?

শ্রীৰমেশ চন্দ্র বৰুৱা:—যিটো Discrepancy আছে সেইটো মই enquiry কৰিম।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী:—Seazere listত old Travan বুলি লেখা আছে। ১৭ তাৰিখে সেই অফিচাৰ জন arrest কৰি Seazere list কৰা হৈছিল আৰু এটা খালি বটল ৰখা হৈছিল। গতিকে যিজন বিষয়াক ধৰাছিল তেওঁক বিপদত পেলাবলৈ ষড়যন্ত্ৰ কৰা হৈছিল। এই কথা মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানেনে?

শ্রীৰমেশ চন্দ্র বৰুৱা:—Old Travan টো name of the product হৈছে কিন্তু company টোৰ নাম Haywards।

শ্রীহুলাল চন্দ্র বৰুৱা:—আমাৰ দাবী হ’ল এতিয়া যিটো কথা আমি গম পাইছো বিৰাট এটা ষড়যন্ত্ৰ চলিছে আৰু কোনোবা ধনীক শ্ৰেণীৰ মানুহৰ লগত উচ্চ বিষয়াৰ লগত ষড়যন্ত্ৰ কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে। আমি এতিয়া Haywards বা old travan ৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া নাই। কিন্তু এজন দায়িত্বশীল বিষয়াক বিপদত পেলাবলৈ যি অভিসন্ধি চলিছে সেইটো তদন্ত কৰিবৰ কাৰণে এটা High power Committee গঠন কৰা হব নে নহয়?

শ্রীৰমেশ চন্দ্র বৰুৱা:—এইটো বিষয়ে enquiry কৰিবলৈ মই বাজী আছো।

শ্রীঅতুল চন্দ্র গোস্বামী:—১১ তাৰিখে যিজন বিষয়াই এই মদৰ বটলটো seize কৰি seize list তৈয়াৰ কৰিলে সেই বটলটো মালখানাত আছে নে নাই?

শ্রীৰমেশ চন্দ্র বৰুৱা:—নাই কাৰণেইটো arrest কৰা হৈছে, এনে অৱস্থাত

বটলটো seaze কৰিলে seal কৰিব লাগে। কিন্তু seal ভঙা আছিল, সেই কাৰণে গোলমালটো হৈছে।

Re : Splitting up of Nalbari Circle

Shri PRABHAT NARAYAN CHOUDHURY asked :

*110. Will the Minister-in-charge of Revenue be pleased to refer to the reply of the Unstarred Question No. 2 given on 18th March 1970 in the Assembly and state—

(a) Whether the Government have taken final decision for splitting of Nalbari Circle into three and if so when the same will be implemented ?

(b) Whether the Government will be pleased to place the map and the boundaries of the new Circles on the Table of the House ?

Shri BISWADEV SHARMA (Minister, Revenue) replied :

110. (a)—No, the matter is in preliminary stage and will be examined when received by Government.

(b)—Does not arise.

Shri Prabhat Narayan Choudhury—How long will it take to finalise the proposal for execution ? It was replied in March 1970 that it was proposed to split the present Nalbari Revenue Circle into 3. May I, therefore, know how long it will take to finalise the proposal for execution ?

Shri Biswadev Sarma—Sir, we have from outside reminded the Subdivisional Officer, Nalbari, on 5.12.70 and 19.3.71 to submit his report.

Re : Agricultural College in Goalpara District

Shri KANDARPA NARAYAN BANIKYA asked :

*111. Will the Minister-in-charge of Agriculture be pleased to state—

(a)—Whether Government propose to start an Agricultural College in the Goalpara District ?

(b) If so, when ?

Shri ATAUR RAHMAN (Minister, Agriculture) replied :

111. (a)—No

(b)—Does not arise.

Re : Questions. Position during the Session.

Shri Dulal Chandra Barua:—প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ যথাযথ সময়ত নহাতো সটাকৈয়ে অসন্তোষজনক কথা । এই বিষয়ে মুখ্যমন্ত্ৰীয়ে যোৱা বাবেই আশ্বাস দিছিল । কিন্তু তথাপিও আমি কিয় বাবে বাবে একেটা কথা কৈ কৈ থাকিব লাগে ? আৰু এই ক্ষেত্ৰত কিয় ইমান হেঁমাহী হৈছে ? আৰু আপোনাৰ ষাটো Direction পালন কৰিবলৈ চৰকাৰী বিভাগবোৰক জনাব লাগে ।

Shri Kamakhya Prasad Tripathy (Minister, Finance):—Sir, I quite agree with the hon. Member. The result is very unsatisfactory. We will have to take proper steps.

Shri Promode Chandra Gogoi :—এই বিষয়ে যোৱাবাৰেই উত্থাপন হৈছিল ; কিন্তু এইবাৰো ৮২২ টা প্ৰশ্নৰ ভিতৰত ৩২২ টাৰ উত্তৰ আহিছে নিয়ম অনুযায়ী প্ৰশ্নবিলাকৰ উত্তৰ বিভাগবিলাকে ১৫ দিনৰ ভিতৰতে দিব লাগে । এই বিষয়ে নিৰ্দেশ, বিভাগ বিলাকক দিয়া আছেই তেনেদৰে বিভাগবিলাকে পালন কৰা নাই । আপুনি যদি সংবিধানসম্মত বিধান সভা চলাব লাগে তেনেহলে যিবিলাক প্ৰশ্ন বিভাগবিলাকলৈ পঠোৱা হয় ।

তাৰ উত্তৰ সময়মতে আহিব লাগিব। যোৱাবাৰ Supplementary Question ৰ এখন কিতাপ সদনত দিছিল এইদৰে প্ৰশ্নসমূহ দিলে আমাৰ একো লাভ নহয় কাৰণ তাত আমি অংশ গ্ৰহণ কৰিব নোৱাৰো। চৰকাৰে সময়মতে উত্তৰবিলাক দিব বুলি প্ৰত্যেক বাৰেই আশ্বাস দিয়ে কিন্তু সেই আশ্বাস ৰাখিব নোৱাৰে। গতিকে তেওঁলোকে ইচ্ছাকৃতভাবে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াত দেৰি কৰে নেকি সেই বিষয়ে আমাৰ সন্দেহ হৈছে। মই আপোনাক অধ্যক্ষ হিচাবে জনাও যে প্ৰশ্ন বিলাকৰ উত্তৰ সময়মতে দিবলৈ আপুনি চৰকাৰক বাধ্য কৰক।

Sri Atul Chandra Goswami :—আমি যিবিলাক প্ৰশ্ন সাধাৰণতে শ্বিলংৰ Sectt. আৰু Heads of the Deptt. ৰ পৰা পাব লাগে সেইখিনিও আমি সময়মতে নাপাও। এই ধৰণৰ প্ৰশ্ন Secretarial আৰু Heads of the deptt. লৈ কিমান পঠোৱা হৈছে আৰু কিমান প্ৰশ্নৰ উত্তৰ আহিছে সেই হিচাবটো আমাক দিব লাগে। বহুত প্ৰশ্নৰ উত্তৰ জিলাৰ পৰা ননাকৈয়ে ইয়াৰ পৰাহঁ দিব পাৰ। কিন্তু Sectt. আৰু Heads of the Deptt. লৈ প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পঠোৱাত হেমাছী কৰে। সেই কাৰণে কিমান প্ৰশ্ন Secretarial আৰু Heads of the Deptt. লৈ পঠোৱা হৈছে আৰু কিমানৰ উত্তৰ আহিছে তাৰ এটা হিচাব লওক।

M. Shamsul Huda :—মোৰ এটা question আছে—এই ভাবে আমাক চৰকাৰে বহুবোৰ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে কিন্তু আমি দেখিছো যে আমি প্ৰশ্নৰ উত্তৰ পোৱাৰ পৰা সদায় বঞ্চিত হৈ আছো। সেই কাৰণে প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়াত কোনে গাফিলত কৰিছে সেইটো উলিয়াবৰ কাৰণে Responsibility fix কৰক তাকে নকৰিলে সময়মতে উত্তৰ পোৱাৰ আশা নাই।

Re : Point order of Breach of privilege for not replying to Questions

Shri Giasuddin Ahmed :—Sir, I have a point of order. This is a privilege of the hon. members of the House to ask questions and the Government is bound to give

answers. This is a privilege guaranteed by our Rules of procedure and Conduct of Business not only of this House but of all the Legislative Assemblies and the House of people. This is the most important right, the most important privilege that the hon' members are enjoying and without this privilege this House can not function properly. Sir, obviously and in the actual view of the House this Government, in other words, the hon' Ministers of different Departments have by deliberately delaying answers which amounts to refusal to answer committed a breach of privilege of this House. That is why this should be taken as a notice of a complaint of breach of privilege against the whole Government I want to refer to Rule 158 : A breach of privilege, either of a member or of the House or of a Committee thereof, may, with the consent of the Speaker be brought to the notice of the House : (i) by a complaint from a member; (ii) by a petition ; or (iii) by a report from a Committee : provided that if the breach is committed in actual view of the House, the House may take action without complaint. Here Sir, times without number we have been urging upon you and the Government to see that the questions are answered promptly. That has not been done. Deliberately they have committed the breach of this House.

Sir, again in Rule 160 "The right to raise a question of privilege shall be governed by the following conditions:—

- (i) not more than one question shall raised at the same sitting;
- (ii) the question shall be restricted to a specific matter of recent occurrence;
- (iii) the matter requires the intervention of the House"

Sir, it is a matter of recent occurrence. We have only 5 questions today. The starred questions could not even take 15 minutes of the time allotted for questions. Only 15 minutes and not more than that. Here it is a matter of very recent occurrence and this has occurred just at this moment. "The matter requires the intervention of the House"—Until and unless this House intervenes in the matter we are helpless Sir, and this Assembly is meaningless, democracy is meaningless and the Government is meaningless if the Government claims to be a democratic Government. It is complete dictatorship. It is not a democracy when questions are not answered with ulterior motive to suppress the truth : this is murder of democracy. Unless this House intervenes we are helpless and this is a fit case for proceeding under Rule 158 of the Rules of Procedure and Conduct of Business and this should be taken up right now as a notice of breach of privilege against the whole Govt. and action taken accordingly.

Shri Soneswar Bora:— মাননীয় অধ্যক্ষ মহোদয়, আজি কেইদিন মানব আগতে এই প্রশ্ন উঠোতে আমাৰ মুখ্যমন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এটা কথা কৈছিল যে, প্রশ্ন বেছি হৈছে আৰু এঘণ্টাৰ ভিতৰত এই সকলো প্রশ্নৰ উত্তৰ দিয়াৰ বাবে সময় নহয় গতিকে প্রশ্ন কমাই দিয়া হৈছে। তেখেতে

কৈছিল যে, বেচি প্রশ্ন দিবলৈ আপোনালোকে কলে আমি দিব পাৰো। আমি তেতিয়া বেছিকৈ দিবলৈ কৈছিলো। কিন্তু যোৱা তিনি দিনত দেখা গৈছে যে, পুনৰ আগৰ গতানুগতিক পদ্ধতিকে চলাই থকা হৈছে। আমাৰ এটা কথা আছে—

“নোখোও গা ধুৱালি,

নাখাও ভাত খুৱালি,

নোচোবাও, নিগিলো কি কৰ কৰ”।

এতিয়া চৰকাৰেও তেনে এটা পদ্ধতিয়ে লৈছে যাৰ দ্বাৰা গণতন্ত্ৰক হত্যা কৰা হৈছে। অৰ্থাৎ চৰকাৰে উচ্চা কৰিয়েই প্রশ্নবোৰ দিয়া নাই। গতিকেই বিশেষ অধিকাৰ ভঙ্গকৰাৰ প্রশ্ন আহিছে। গতিকে ইয়াৰ বিহিত ব্যৱস্থা সোনকালে কৰিব লাগে।

Shri Dulal Chandra Barua :—Mr. Speaker, Sir,.....

Mr. Speaker :—What do you want to say ?

Shri Dulal Chandra Barua :—Sir, I want to support the contention of my friend Shri Giasuddin Ahmed. This actually amounts to a breach of privilege. How it is so ? Under Rule 158 it is provided “provided that if the breach is committed in actual view of the House, the House may take action without complaint”. Now this has arisen suddenly here in this House and the breach of privilege is committed in the House. How it is so ? You yourself gave strict direction to the Government and I remember, in the last Session you said—let me quote you—“the delay will be strictly dealt with”—and accordingly the Chief Minister assured the House that within a certain date—within 7 days all the questions would be replied. But now in spite of the direction no effective

measures have so far been taken by the Government to fulfil the desire of the House. Moreover, at the beginning of the Session 10 or 12 days back some of the hon'ble members of this side of the House raised this issue and there came an assurance from the Chief Minister that he would look into the matter and he would fulfil the wishes of the House. But in spite of that and even after sending a number of questions from your Secretariat to the respective Departments of the Government no replies have been furnished to the Assembly Secretariat which has deprived the House of its legitimate rights for asking supplementaries. Many hon' members have rightly pointed out that by doing so the Government is suppressing the truth which amounts to a breach of privilege. They are trying to curtail the rights and privileges of the House. You know Sir, by considering importance of a matter the hon'ble members of both sides of the House put questions and these questions are not replied. Therefore, this Government is intentionally suppressing the facts and depriving the hon'ble members of their legitimate rights of putting supplementary questions which tantamounts to breach of privilege by the entire Government. This is not alone the question of this side of the House. I think the hon'ble members of both sides of the House will bear me out and appreciate the situation which has arisen out of this. Therefore, under rule 158 if the House is in opinion that there is a breach of privilege you have the right to take action

inside the House without referring the same to the privilege committee. I appeal to the hon'ble members of the other side of the House not to take a partisan view of the matter, but to take it as a prestige of the House concerning the rights and privileges of the members guaranteed by the Constitution and by the Rules of Procedure and Conduct of Business of our House. I hope, the hon'ble members of the other side will also co-operate with us in the matter of the breach of privilege committed by the Government so that it can be dealt with seriously by the Chair.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi, (Minister, Finance):—Sir, the hon'ble members have raised this question. They have said that because very few questions were answered to-day, therefore it should be presumed that the Government does not want to answer the questions and therefore it is a matter of privilege. I humbly beg to submit that no such presumption can arise from the mere fact that today suddenly not many questions were answered. A breach of privilege does not arise out of presumption. It arises out of fact and facts which have occurred. Now, questions are answered or not answered not because of any deliberate negligence on the part of Ministers or administration but for various hundreds and other reasons because hundreds and other reasons are involved in the matter of replying questions. Therefore, ipso facto a Presumption can never arise. It is for this reason, Sir, that the requests of the hon.' Members that a presumption should be taken that a breach of privilege had

occurred does not arise, I humbly submit. I beg to submit that no such presumption can arise. It is true that so far as answering to questions are concerned, that has been rather tardy and the Chief Minister had promised and some efforts have been taken to expedite answering to questions. There is a saying, Therefore even if we want to delay, we cannot avoid to answer. One and a half month is still there and no question can be prevented from being answered. Every question will have to come for answer. Therefore, nobody wants deliberately evading answering questions and I have no doubt that all the processing which is necessary, even if it is to be obtained from the districts, as there will be a gap it will be possible to get the processing so that volume of answers which will begin to flow from the next session is bound to be considerable. Therefore, I humbly beg to submit that no presumption should be taken that there has been a deliberate attempt to frustrate this House. In point of fact, deliberate attempt has been made to answer questions. Therefore, there can be question of any breach of privilege.

Shri Saiten Medhi :— Sir, the Hon'ble Finance Minister has just said that it is a matter of presumption and we have presumed that the Government has deliberately evaded replying to questions. But, Sir, it is not a matter of presumption here. The Chief Minister on behalf of the Government on the other day, when we raised the question, said that it is not due to the slackness on

the part of the Government but it is the slackness on the part of the Assembly Secretariat. That if the questions came in a volume then it would be difficult for them (The Assembly secretariat) to place all of those as those will not be replied in a day. We believed him. But now we have come to know from your statement that the Chief Minister on behalf of the Government misrepresented the facts on the Floor of the House saying that. The replies to questions were already sent to the Assembly Secretariat but owing to some difficulties on the part of the Assembly Secretariat these were not put in Daily Business. That deliberate misrepresentation was a clear fact of breach of privilege. The Chief Minister, on behalf of the Government misrepresented the whole matter and therefore it is not a matter of presumption. It is a clear case of evasion of replying to questions and it is a clear misrepresentation of the fact to the House and therefore, it is a clear case of breach of privilege. Shri Dulal Chandra Barua :—Sir, here, in Practice and Procedure of Parliament by M. N. Kaul, it is said, "refusal by a witness to answer questions put by a Committee and refusal to produce documents in his possession, prevaricating, giving false evidence or wilfully suppressing truth, or persistently misleading a Committee."

Now, from the statement given by the Hon'ble Finance Minister and the Hon'ble Chief Minister the other day it appears that he misled the House not only wilfully but suppressing the facts from the House which

tentamounts to breach of privilege. Apart from this the Government is also directly involved in this breach of privilege by not allowing the House to function properly. Making delay in replies to questions mean that we have been deprived of our legitimate right and also that the House will not be in a position to function effectively. This Government is trying to deprive the legitimate claims of the Members of the House which have been granted by the Constitution of India and by the Rules of this House. Moreover, special instruction or directive was issued by the Chair but instead of listening to your directives they are now trying to suppress facts wilfully because we have seen, though the Finance Minister said that action is being taken to expedite answers to questions, that at the end of the session volumes of questions and answers are sent to the residences of the members depriving them of their right to ask supplementary questions. The Government should have given topmost priority to Assembly Questions but what we find is that they are trying to evade to reply questions. Sir, when we want to extend the working time of the house by a single minute on any day it is objected to by the Government side; but today valuable time of the House is being lost due to their fault. Who is responsible for this? The otherday the Chief Minister indirectly blamed the Chair by saying that the Assembly Secretariat is responsible for not putting sufficient questions. Now they are saying that

many questions will now come and effective steps are being taken to expedite replies. But it has been proved today that from your side you have done your best to send out all the questions to respective departments but now it is a lapse on the part of the Government. Therefore, your standing instruction has also been violated and it is a clear case of breach of privilege. The entire Government is collectively responsible and action should be taken against the entire Government for such a great lapse on their part, for creating confusion and also for depriving the Hon'ble Members of their legitimate rights. The Government has ignored your directives, they have ignored the Rules and Procedure of this House and also they have ignored the provisions of the Constitution. Therefore, sir it is a very serious matter and has to be seriously dealt with.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : Mr. Speaker, Sir the hon'ble Member has quoted certain rules which apply to witness. But Government is not a witness. Government is an organisation to give information to the hon'ble Members. Therefore, quotations are not in order. Therefore, it does not apply to the question of breach of privilege. Sir, I have already said that the session is so long that nothing will be deliberately delayed. The answers of the questions are bound to come. There is no conscience delay, but there is inadvertent delay. Steps have already been taken so that questions may come in time.

Mr. Speaker :—Apart from the question of breach of privilege, the progress of the replies from the Government inordinately very slow. On the last occasion, I called the Chief Minister and Leaders of groups and discussed the matter. The Chief Minister assured that the replies would be expedited. As a matter of fact, some progress was made. This time also the Chief Minister assured that things would improve. But, now I find that uptil today, the position of replies to the questions is very unsatisfactory. (Voice-only 12 percent) May be 12 percent or so. But something must be done to ensure quick replies to different questions. So far as replies are concerned, I also take a serious view. Now, what we can do is to find out ways and means as to how replies of questions can be expedited. That will have to be thought out. I propose to discuss the matter with the Leaders of different groups.

As regards question of breach of privilege, as I have already said, I do not agree that breach of privilege has been committed in view of the House, because questions are sent to different departments and we do not know now which department is lagging. Therefore, breach of privilege against the Government as a whole will not sustain.

As regards delay in submission of replies, it is difficult to hold whether violation of rules of procedure becomes a matter of privilege. Breach is one thing and violation of rule is another thing.

Shri Phani Bora :—Sir, as you have just now said that you are not sure as to whether violation of rules of procedure of the House constitutes breach of privilege or not. It is a very delicate and serious matter, because rules will have no meaning if one can go on violating them.

Mr. Speaker :—You see there is no such rule. From the rules we find that within 15 days of the receipt of a question, replies should be sent.

Shri Phani Bora :—Sir, you have already given direction that within certain time limit replies will have to be sent. They violated that ruling. Violation of ruling of the hon. Speaker is, according to me is a breach of privilege. Sir not only that in our Rules Committee meeting we discussed the matter and we were thinking of laying down such rules to compel the Government to reply questions within the time limit. After sending all the questions to the departments, there should be some time limit within which they must reply. We will make the Government responsible if they do not send their replies they violate the rules and naturally Government will be liable for breach of privilege. Sir, I remember only a few days back, the Chief Minister has said something regarding limited number of questions being put in the House. As far as I remember, perhaps our Assembly Secretariat thought that only limited number of questions should be put daily in the House so that those could be discussed thoroughly. Therefore, more number of questions are not placed. But, Sir from your statement, I find that this was not the fact. It was not

your Secretariat which is responsible, it is the Government which is responsible for not sending replies in time. So it is a very serious matter. If there is any other way to regulate it, there is only one way that is to put them to breach of privilege and put the Government to task. Let them explain in the Committee of Privilege as to why they have violated the rules of procedure and Conduct of Business. This is my fifth year. Every time in every session, the same question is being repeated and the same reply that it is being expedited is given. They have not only violated the rules of procedure, but they have disregarded the direction of the hon. Speaker not in one time, but many times. Where is the guarantee of rights and privilege of the hon. members and where is the guarantee of the right of the Speaker? If this thing is going on in this way, there will be no end of it. This is a fit case for sending the Government to the Committee of breach of privilege, otherwise the Government deserves to be censured.

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, in this connection to help you may I point out some thing from the Kaul's Parliamentary practices pages 199-200. Here it has been clearly mentioned that the "Contempt of the House may be defined generally as" any act or omission which obstructs or impede either House of Parliament in the performance of its, or which obstructs or impedes any number or officer of such House in the discharge of his duty, or which has a tendency, directly or indirectly, to produce such results amounts to Breach of Privilege of this House. Now they are obstructing the performance of the House so it is a case

of Breach of privilege. We are not concerned about a particular Deptt. We are concerned with the Govt. The Ministers of the Deptt. under the leadership of Chief Minister are responsible for it. We are not concerned whether a Head of Deptt. is guilty or the Secratariat is guilty. We are concerned with the fact that the Govt. is obstructing the smooth functioning of the House by not sending the replies timely. We are concerned when we could find that the Govt. have disrespected your directives. They have misquoted you and therefore it is a fit case to refer it to the Privilege Committee.

Shri Giasuddin Ahmed : This is a very serious matter and I appeal to you that before you give your ruling there and just now, you may like to go into the matter deeply and give your ruling afterwards. You may like to consult different authorities on this subject. You may like to consult different books and consult experts and thereafter give your ruling.

Shri Dulal Chandra Barua : "Hence, if any act though not tending directly to obstruct or impede the House in the performance of its functions, has a tendency to produce this result indirectly by bringing the House into odium, contempt, or ridicule or by lowering its authority, it constitutes a contempt" Sir, this is lowering the prestige of the House and therefore it is a contempt of the House. Therefore, my suggestion to you is that you may like to go into the matter and give your ruling so that the prestige of the dignity of that House can be maintained.

Mr. Speaker : Therefore, I have not pronounced my ruling. I will take note of the different procedures and rules put forward by the hon. Members before I give my ruling. Now, whether it is a case of breach of privilege is to be decided first. The second thing is whether anything was committed to the House or not. These are the two things to be examined. Therefore, I reserve my ruling and in the meantime I request hon. Members to meet me as my Chamber just to see whether we can do something in this matter.

Shri Biswadev Sarma : As the Chief Minister is absent the discussion may be held tomorrow.

Re : Shillong on 7th April 1971

Shri Dulal Chandra Barua : Sir, with your permission I would like to say something about call for Shillong Bandh tomorrow. I want to have a clarification about it. The public of Shillong has given a call for Shillong Bundh tomorrow and there will be picketing also. It will be difficult for us attend the Session tomorrow and in view of this fact if a discussion is held, in what way we should act, will be better. Otherwise it will be inconvenient for the members to come.

Mr. Speaker: The Business Advisory Committee has fixed the programme and I cannot often upset the programme of the House. The Leader of the House is not here also. I will

call a meeting of the Business Advisory Committee at 4.30 P.M. just to discuss the points raised by the hon. Member Shri D. C. Barua.

Re : Surrender of grants under Education Department

Shri Dulal Ghandra Barua : I have given a notice under rule 301.

Mr. Speaker : Yes, you may go on.

Shri Dulal Chandra Barua :—My whole intention to raise the question under 301 is this. On the other day the Finance Minister was kind enough to give an assurance to the House that this time there will be no surrender under the head 'Education'. But it is surprising to note that not a single farthing has been spent. The entire amount of Rs. 80 lakhs has been surrendered. I want to know under circumstances in spite of the assurance by the Govt. Why this amount has been surrendered. I want to know it from the Finance Minister how the money could be surrendered in spite of the assurance from the Govt. ?

Mr. Speaker :—No. no. A question can be raised by an hon. Member and it should be replied by the Minister. It is something like zero Hours and so nobody else can speak on this.

Shri Kamakhya Prasad Tripathi (Minister Finance) :— I want notice. I do not have the materials with me. I have not received any notice yet.

Shri Dulal Chandra Barua :—We are not supposed to give it to the Minister. We are to give it to the Speaker and I have given it to him.

Shri Kamakhya Prashad Tripathi:—You can't expect a reply without giving notice.

Mr. Speaker :—When the Speaker fix the date generally a notice is given to the Minister for a reply. I till first fix a date for hearing the Minister and then other things will follow.

Re : Death of Benu Hazarika

Mr. Speaker :—Mr. Choudhury now you want to discuss the statement of the Chief Minister about the death of Benu Hazarika (Shri L. Choudhury : Yes Sir.) The statement of the Chief Minister can be discussed by way of a motion and it cannot be discussed under ruled 301.

Shri Lakhyadhar Choudhury :—I have raised and then under rule 50.

Mr. Speaker :—Yes, a date, will be fixed for 2½ hour discussion.

Calling Attention to A matter of urgent Public Importance Road within Assam claimed by Nagaland

Shri Pitsing Koawar :—Sir, I beg to call the attention of the Chief Minister under rule 54 of the Rules of Procedure and Conduct of Business in Assam Legislative Assembly to the news item appearing in the "Assam Tribune", daetd the 25th March, 1971 under the caption "Road within Assam claimed by Nagaland".

Shri Kamakhya Prasad Tripathi :— Sir, the Calling attention notice of Shri Bhadra Kanta Gogoi, M. L. A. refers to a news item published in the Assam Tribune, dated 25.3.71 under the caption "Road within Assam claimed by Nagaland".

In response to a notice given by hon'ble Member Shri Dulal Ch. Barua in the House on 17.3.71 regarding certain activities of the Nagaland Government at Sonari, a statement was made in the House on 29.3.71.

The facts as reported in the news-item are that on 13.3.71 Sri K.C. Sarma, Sub-Divisional Officer, P.W.D. Sonari lodged a written ejahar with the Officer-in charge, Sonari P.S. saying that two signboards were posted at Sonari. One such signboard was reported to be posted at the junction of the Dhodar Ali-Namtola portion of the Sonari Mon road at Sonari and the other at Joboka Tea Estate on the same road. The signboards read "Nagaland P.W.D., Sonari-Mon road, 54.40 K.M. to Mon". Case No. 11(3)71 under section 447 IPC was registered in the Sonari Police Station on 14.3.71 on this complaint. The Officer-in Charge, Sonari Police Station visited the places along with the Sub-Divisional Officer, Assam P.W.D. and the Chairman of the Town Committee, removed the said signboards and seized them.

The length of the Sonari-Mon road falling within Assam will be about 11.6 K.M. In 1957, the maintenance

of this portion of the road was taken over by the NEFA authorities with prior approval of Govt. With the coming into being of Nagaland State including the Tuensung area of NEFA this portion went under the management of the Nagaland P.W.D. and it was being maintained by them. Part of the Sonari-Mon road covering a length of 11.6 K.M. falls indisputably in Assam and accordingly the responsibility for maintenance and improvement of this portion of the road rests entirely with the Government of Assam. Accordingly a decision was arrived at to take over the State portion of the Sonari-Mon road and instructions were issued to the State Chief Engineer in April, 1967. The Chief Minister, Nagaland intervened and said that the Sonari-Mon road was a vital link connecting Mon in Tuensang district of Nagaland and he wanted status-quo to be maintained with regard to the maintenance of this portion of the road by the Nagaland P.W.D. We did not interfere then but in subsequent years when Nagaland started expanding illegal activities within Sibsagar District, a decision was taken in October, 1970 that the State P.W.D. should take over the Assam portion of the Sonari-Mon road for maintenance and improvement. Accordingly, instructions were issued to the Chief Engineer. It has since been reported that repair works on this road has since been started by the Public Works Department of Assam upto the Namtola Rubber bridge. About 4 furlongs of the road are still under encroachment.

The stand of the Government of Assam has been clarified in this House on several occasions. We have

apprised the Government of India from time to time about the illegal activities committed by Nagaland Government inside territories of Assam. There is no doubt whatsoever about the boundary between Assam & Nagaland according to the Notification of 1925. However, an immediate demarcation of the boundary on the field by the Survey of India will remove the misgivings, if any of the Government of Nagaland as to the exact location of the boundary as per 1925 Notification. We hope the Government of India will take immediate positive action to make Nagaland Government honour the constitutional boundary between Assam and Nagaland.

Shri Promode Chandra Gogoi : এইটো মই মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ পৰা clarification বিচাৰিছো যে আমগুৰি, মোককচাং, সোণাৰী মোহন ৰোড, এই ৰাস্তা দুটা অসম চৰকাৰৰ P.W.D.-ৰ অধীনত আছিল কিন্তু Nagaland বেলেগ ৰাজ্য হোৱাৰ পিছত অসম চৰকাৰক formally transfer কৰা হোৱা নাই, Technically Nagaland-ৰ ভিতৰতে আছে। এই খেলিমেলিৰ কাৰণে কোন দায়ী? সেই সময়ত যিজন Chief Engineer বা Secretary আছিল তেওঁ Nagaland চৰকাৰ হোৱাৰ লগে লগে ৰাস্তা দুটা অসম চৰকাৰলৈ Transfer কৰি নকৰিলে তাৰ কাৰণে কোন দায়ী জনাবনে?

Shri Kamakhya Prasad Tripathi : ইয়াত সোণাৰী মোহন Road ৰ কথা কৈছে সেইটো মাননীয় সদস্যই ঠিকেই কৈছে। এই ২টা ৰাস্তা আগতে NEFA authority-ৰ হাততেই আছিল আৰু যেতিয়া নাগালেণ্ড চৰকাৰ হল তেতিয়া নাগালেণ্ড চৰকাৰে Maintain কৰি আছিল যদিও এই ৰাস্তা দুটা অসম চৰকাৰৰ তত্ত্বাৱধানত পৰে। বাৰ্ষী চনতে এইটো লব লাগে বুলি সিদ্ধান্ত কৰিছিল কিন্তু তৎক্ষণাত লব পৰা নগল কিন্তু নাগালেণ্ড Govt.-য়ে illegal activity কৰিলে তেতিয়া আমি

October মাহৰ ১৯৭০ চনতে বাস্তা ছুটা লোৱাৰ সিদ্ধান্ত কৰা হ'ল সেই হিচাপে বাস্তাটো লোৱা হ'ল। সেই কাৰণে নাগালেণ্ড চৰকাৰে interfare কৰিবলৈ চেষ্টা কৰিছে।

**Special Motion-Discussion on the twenty fourth
Report of the Estimates Committee on
PWD (F.C.N I)**

Shri Syed Ahmed Ali (Minister of State) :—Sir, in continuation to what I have said the other day about the Jamuna Irrigation I would like to add some more facts about the functioning of this scheme. Sir, there is a provision for irrigation in the winter and a few farmers are drawing water during the winter season for Boro paddy cultivation. The Department has intimated the Agriculture Department about the water resources in the Jamuna irrigation scheme for robi cultivation and also requested them to set up a model farm near the head-work for demonstration and also to introduce winter crops in the command area of the scheme. The farmers, however, have intimated the Executive Engineer-in-charge that they are unable to cultivate robi crop for want of seeds and other help from the Agriculture Department. Sir, the gross command area of this scheme is about 83,600 acres and the cultivable command area is 63,500 acres. The system is like this. There is a main canal from the head-work and there are three distribution canals and each distribution canal has sub-canals. The main canal, distribution canals and the sub-canals cover the entire command area and if the farmers want water supply in their field, they can cut measured canals themselves and draw water from

the sub-canals. In this way the whole system has been functioning.

Now the other day, hon. Member, Shri Huda was telling that he found all the canals dried up. It is a fact, because unless the farmers requisition supply of water and unless we release the water, the canals will remain dry. If the farmers want supply of necessary water, we release the water through particular distribution canal to other sub-canals and the farmers can take water to their own field.

As regards the Flood Control, Sir, in preparing Flood Control schemes, land survey as well as collection of hydrological data are carried out as required. No scheme is taken up without collection of such basic data. After the estimates are prepared, these are scrutinised by the Technical Sub-Committee in details and when they are satisfied, the schemes are placed before the Flood Control Board for approval.

The other point regarding the breach in embankments, Hon. Members know that previously we had lesser mileage of embankments and at present the length of bunds and dykes will be about 2,500 Km. Let me give rough statement of the breaches and cuts right from 1961 to 1970.

<u>Year</u>	<u>Breaches</u>	<u>Cuts</u>
1961	96	5
1962	104	9
1963	43	14
1964	39	10
1965	19	11
1966	132	40
1967	23	6

In the years 1968 and 1969, we all know, there were devastating floods, and so the breaches were also more in numbers. In 1968 the breaches were 60 and cut 31, in 1969, the breaches were 58 and Cut 6 and in 1970 the breaches were 22 and cut 12. From this statement it will appear that the number of breaches are decreasing year after year excepting the year of very high floods nevertheless, the lengths of the dykes are increasing gradually. It may be mentioned that the flood embankments has certain limitations because it is made up of earth which do not have uniform properties everywhere. In respect of closure of breaches during the monsoon season, it may be mentioned that all the breaches are not selected for closure but only those breaches which are likely to protect a vast area of paddy lands and can be closed at a reasonable cost, are selected for the purpose and the rest of the breaches are left for closure during the winter season.

(At this stage the Speaker left the Chair and
Shri Phoni Bora occupied the Chair)

Irrigation—In respect of Irrigation schemes it may be mentioned that construction of reservoir is not possible in all the cases because it depends upon so many factors. Such reservoirs also require submergence of lands which are not readily available without affecting a good number of people. Secondly, the cost of the project will considerably go very up which will exceed the upper limit of Minor Irrigation Schemes and the execution of such schemes will be considerably delayed because all the

medium schemes require a detailed processing business by C.W & P.C. and the Planning Commission. In respect of schemes that have been mentioned in the report and alleged to have been defective, the matter will be looked into. In respect of taking up the irrigation schemes whenever required cooperation from the Agriculture Department are always available. Regarding **flood Damag Repairs**, a guide-line was issued to all the Executive Engineers in respect of preparedness for flood fighting before the floods as well as during floods and to enforce necessary control on purchase of commodities like gunny bags, bamboos, and other materials that are normally required during the monsoon time. In these guide-lines what advance actions are required to be taken are also clearly indicated and every official is given certain restricted power of purchase after due observance of certain clear conditions. Issue of sanction of project depends upon Flood Control Board and technical Committee's recommendations, Sanction for a scheme is given by the Chief Engineer after the scheme is approved by the Assam Flood Control Board.

Re, Land Compensation, I beg to submit that there is a close co-operation between the Revenue and the Flood Control Departments in respect of land acquisition matter. A circular was issued to all Executive Engineers in the last year in consultation with the Revenue Department about carrying out necessary checks at different levels in respect of jirats list in all the land acquisition cases. Rules have already been revised to get accelerated

accelerated possession of lands required in connection with schemes as well as in respect of making expeditious payment to Pattadars whose lands have been acquired by the Department. However, the suggestion made by the Committee will be looked into as far as possible.

Re. allotment of contracts contractors :

I would like to say that allotments of contracts are always done in consideration of the financial capability of the contractors and in distribution of works to the various contractors the interest of local people are given topmost consideration. As there is a registration system in the Department for the various categories of contractors, the allotment of contracts are given according to the category of registration and financial capability. For information, a Class I Contractor can get any amount of works within the State. Class II Contractors can get a work costing Rs. 1 lakh of an individual scheme. Class III contractors can get a work upto Rs. 35,000/-, Class IV contractors can get a value of work for an individual scheme upto Rs. 10,000/-.

Regarding physical targets : the Estimates Committee's recommendation will be looked into and we will try to implement all the suggestions as far as possible.

Shri Dulal Chandra Barua :— What are the suggestions already implemented ?

Shri Syed Ahmed Ali :— I am speaking about the suggestions given in the report.

Shri Dulal Chandra Barua :— Mr. Chairman, we have raised a discussion on this report with a view to knowing

what are the actions so far taken by the Government or the Department concerned in respect of the recommendations by the Committee from time to time and more particularly in respect of recommendation made by this particular Committee in their report. Now we want to know whether the recommendations made by the Estimate Committee in their report have been accepted by the Government, if accepted whether those were implemented. If not what is the number of recommendation implemented and what is the number still pending for implementation ?

Shri Syed Ahmed Ali :—Sir, I am speaking with reference to physical targets—in respect of the beneficiaries. The recommendation of the Committee is that the matter be referred to the Statistics Department and to submit a report to the House. With reference to this point, I have stated that this suggestion would be looked into—the number of beneficiaries, and would be referred to the Statistics Department. With regard to the point regarding the Sramik Bahinis, they are always given special consideration so far as payments are concerned. Construction of sluice gates depend on the availability of articles like cement and rods which come from outside the State. As there is always short of these materials, completion of sluice gates are delayed. These matters are out of the control of the Department. Assessment of the areas to be benefited by the schemes and realisation of levies thereof are on the shoulders of the Revenue Department. There is a cabinet decision in respect of this matter

also. The last point is regarding stone spurs. Whenever it is decided to take up any stone spur, a model test is carried out to see the reaction of such structure. The number of spurs are fixed on the basis of model tests. The suggestions made in the Committee's report will also be looked into. Regarding the assesment of beneficiaries the number of agriculturists to be benefited-this has been started by the Statistics Cell of F. C. I. department. Now, the other day some Hon'ble Members in course of discussion raised certain points. Shri Kabir Rai Pradhani the Member-is absent today-stated about the Dhubri protection work. It may be mentioned that protection against erosion at Dhubri by the mighty Brahmaputra is quite a difficult task. The scheme of protection of Dhubri was drawn up as per advise of the Central Water and Power Commission. It has been examined by the Brahmaputra Commission Chairman, the proposal was also discussed in the Expert's Committee meeting of the Brahmaputra Flood Control Board. The scheme has been finalised on the basis of the best available technical advice. Hon'ble Member Shri Giasuddin Ahmed stated about deliberate wastage of funds in the Dhubri Protection works. We are not aware of any wastage deliberate or otherwise in connection with the execution of this scheme. Hon'ble Member Shri Premadhar Bora spoke of conversion of embankments into road-cum-bund. Conversion of embankments into road-cum bunds will involve widening of the crest of the embankments and the crest will also have to be gravelled. This will involve heavy expenditure.

Conversion can be taken up only when funds for the purpose is available. With these observations I conclude my reply and request the hon Mover of the motion to withdraw it.

Sri Atul Chandra Goswami :— ১৯৫৫-৫৬ চনতে শিলঘাটৰ পৰা ধিংলৈকে যিটো বান্ধ কৰা হৈছিল আৰু তাত যিবিলাক মানুহৰ মাটি লৈছিল সেই মাটি বিলাকৰ মূল্য এতিয়ালৈকে দিয়া নাই।

Sri Syed Ahmed Ali :— সদস্য ডাঙৰীয়াই এইটো অলপ লিখি দিলে কব পাৰিম।

Sri Atul Chandra Goswami :— মই লিখি দিছিলো।

Sri Syed Ahmed Ali :— আছে যদি চাম বান্ধ।

Sri A. N. Akram Hussain :— যোৱা কালি মই ব্ৰহ্মপুত্ৰ কমিচনটোত যি ৫ কোটি টকা খৰচ হ'ল এই বিলাক ক'ত হল বুলি সুধিছিলো আৰু যদি এইটো বিভাগ হয় তেতিয়া হলে ৬০ বছৰীয়া মানুহজন কেনেকৈ Chairman হব পাৰে এইটোৰ প্ৰতি মন্ত্ৰী মহোদয়ক দৃষ্টি ৰাখিবলৈ অনুৰোধ কৰিছো।

Sri Syed Ahmed Ali :— দৃষ্টি ৰাখিম বান্ধ।

Shri Dulal Chandra Barua :—I am thankful to the Members including the Minister-in-charge of E & D for taking part in the discussion on the motion brought by me before the House. My intention in raising a discussion was only to know what action Government departments have taken on the recommendations made by the Estimates Committee and Public Accounts Committee. Our grievance is that though the Estimates Committee, Public Accounts Committee and other Committees make recommendations for taking various measures, it is seen that the recommendations are not implemented. The Minister has, of course, stated that the recommendations have

been accepted, but he is completely silent as to whether they are being implemented. The department is to go into detail and implement the suggestions made by the various Committees of the House. But to our utter surprise Government did not pay any heed to these recommendations made by the Committees. Instead of paying compensation quickly, the Revenue Deptt. is there to shift responsibility to E. & D. and thd E. & D. will shift responsibility to Revenue Department. The suggestions and recommendations are made by the Committees to find out a solution so that the people from whom lands were acquired for construction of dykes and other things are not to suffer heavily for want of compensation. More so, in respect of construction of dykes and spurs, whatever it may be, Government of Assam is getting financial assistance from the Government of India though not up to the mark and major amounts have been spent for the protection of work already done and in the last year a major amount of Rs. 18 crores have been spent, which was a sheer wastage of public money in respect of implementation of schemes in the field and this Estimates Committee has rightly pointed out by saying that the estimates for the spurs, which have been constructed at Jorhat and Dibrugarh are sheer wastage of money. When an estimate is made and sanction is received to such scheme they are to be strictly implemented; otherwise there will be no end of unnecessary expenditure. I think schemes are not prepared with matured technical mind and brain for which every where we have failed and there is

every possibility of failure in respect of controlling Brahmaputra schemes that we are going to take up. Therefore my whole contention is that this Government should take up expert hands to prepare plan and estimates for implementation in different fields. More so, the Minister in charge E. & D. was completely silent in respect of soil testing and in what way the soil testing laboratory has been equipped he has not given any explanation. So by considering the gravity of the situation here in the State of Assam, due to heavy flood and erosion this institution has to be strengthened and that institutions have to be equipped with properly qualified persons. Unless the soil testing schemes are properly handled the other schemes will fail and there will be wastage of public money. Therefore, the recommendations which have been made by the Estimates Committee should be accepted into and the Minister concerned should see that the recommendations are implemented effectively for the betterment of the public and also for efficient functioning of the Department. With these observations I thank all the hon members who participated in the debate and also I offer my sincere thanks to the Minister, E. & D. for the replies he has given.

Shri Rothindra Nath Sen :—Sir, with your permission, may I refer to Clause 11 of the Estimates Committee Report. On Stone-Spurs it has been observed by the Committee—"In this connection the Committee likes to remark that in spite of repeated requisitions the records

as to the Dibrugarh and Beki (Mathanguri) stone-spurs could not be procured by the Committee". It is unfortunate that it has made all efforts to get the datas and the record of the expenditure for several crores of rupees. But unfortunately the Department did not care even to supply datas and the same condition is prevailing now. So far as Stone-spurs are concerned, will the Minister incharge of the Department take notice of this and assure that after spending so many crores of rupees, at least once again the similar expenditure will not be necessary because of the negligence of the Minister in-charge or of the Department concerned.

Sbri Dulal Chandra Barua :— Sir, if you permit me I want to draw the attention of the Minister, E. & D. to the fact that his department is No. one defaulter in furnishing information to the Committees.

Re : Special Motions & Resolutions on the Majoriy and Minority Report of the Enquiry Committee into the allegations against the Minister, Cooperation.

M Shamsul Huda :—মাননীয় সভাপতি মহোদয়, আমার আগব ক'খ আৰু সময়ৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ গোস্বামীৰ বিৰুদ্ধে যিবোৰ অভিযোগ জনা হৈছিল, সেইবোৰ সত্যাসত্যৰ কাৰণে আমাৰ বিধান সভাৰ পৰা নিখন অনুসন্ধান কমিটি পাতি দিয়া হৈছিল; সেই কমিটিৰ Report ব ওপৰত যি আলোচনা হৈছিল; সেই আলোচনাত মই অংশ গ্ৰহণ কৰিছিলো যদিও মোৰ বক্তব্য শেষ কৰাৰ আগতেই বিধান সভা স্থগিত হোৱাত মোৰ বক্তব্য শেষ কৰিবলৈ সুবিধা নাপালো। আজি বাকীখিনি কবৰ কাৰণেই দিয়া হৈছে।

সভাপতি ডাঙৰীয়া, এই বিপৰ্কখনত দেখা গৈছে যে ইয়াত দুটা Report আছে। এটা হৈছে majority Report আৰু আনটো হৈছে minority Report। এই majority Report ত যদিও সমবায় মন্ত্ৰীগৰাকীক দোষ যুক্ত কৰিবলৈ চেষ্টা কৰা হৈছে তথাপি ভালকৈ বিচাৰ কৰি চালে এই majority Report খনেও সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী গৰাকীক দোষযুক্ত কৰিব পৰা নাই। আৰু আনহাতে যিখন minority Report সেই খনৰ মতে কোনো গুনেই এই সমবায় মন্ত্ৰী গৰাকী দোষযুক্ত হব নোৱাৰে। সেই কাৰণেই এই minority Report মতেই বিহিত ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। এতিয়া যি কেইটা প্ৰথম অভিযোগ আহিছে—এই Report ৰ প্ৰথম পৃষ্ঠাত দেখা গৈছে যে “The Co-operative Apex Marketing Society had been granted permission for free sale of the resultant rice of 1 Lakh quantuls of Sali paddy. In the disposal of that rice a certain firm named M/s Kedia and Company was associated. It was alleged inter alia that this was done at the intervention of the Minister, Co-operation. এই অভিযোগটো হৈছে আত্মকথন বিক্ৰীৰ ক্ষেত্ৰত কোনো বিক্ৰীৰ জননী নিদিয়াকৈয়ে বা Tender call নকৰাকৈয়ে কেতিয়া এচোচিয়েটেড কোম্পানী নামৰ এটা কোম্পানীক সোমোৱাই লোৱা হ’ল। যিখিনি আত্মকথন বিক্ৰী কৰিলে সেই খিনিৰ কাৰণে আৱশ্যকীয় ভাবে Agent নকৰাকৈয়ে ঘৰুৱা ভাবেই কেতিয়া কোম্পানীক বিক্ৰী কৰিলে। গতিকে এই ঘৰুৱা ভাবে বিক্ৰী কৰাত দেখা যায় যে এই কেডিয়া কোম্পানীক আগৰ কৃষি আৰু সমবায় মন্ত্ৰীৰ ব্যক্তিগত ভাবে বিচাৰি আনিছে। এই Report মতেও অভিযোগ প্ৰমাণ হ’ল। এই majority Report মতেই এই অভিযোগ বিলাক প্ৰমানিত হৈছে; এই অভিযোগ বিলাক খণ্ডন কৰিব পৰা নাই। এই majority কমিটিলৈ দৃষ্টিপাত কৰিলেই দেখা যায় যে সমবায় মন্ত্ৰীয়ে নিজে এই বিষয়ে হস্তক্ষেপ কৰি কেডিয়া কোম্পানীক বিচাৰি আনিছে।

২ নংত হ’ল The Co-operative Apex Marketing Society

was granted three permits for export of Ahu rice to outside States. These permits were worked out by certain nominees who had been selected without any notification in that respect. It was alleged that the whole transaction was a result of the personal intervention of the Minister, Co-operation and as the Marketing Society had a stock of Ahu lesser in quantity than the permits (at this stage Mr. Chairman Shri Phani Bora vacated the Chair and Mr. Chairman Shri Rathindra Nath Sen occupied it) issued for nominees to make good the shortage had access to the open market and purchased from the growers at abnormally low price and even passed Sali paddy for Ahu. So far as the permits for Ahu were concerned it was alleged that the price was not competitive and that the different nominee firms were actually benam-dars of a single firm. It was contended that this arrangement was at the personal intervention of the Minister, Co-operation”

এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যিসকলে নেকি এই ৩টা permit দিছিল সেই permit ওপৰত কোনো জাননী বাজ্যত দিয়া হোৱা নাই। এই তিনি খন permit লৈ যিসকলে আত্মীয় বিক্ৰি কৰিলে চৰকাৰী গোদামৰ পৰা সেই সকলক নিয়োগ কৰোঁতে কোনো দৰ্খাস্ত লোৱা নাছিল আৰু দৰ্খাস্ত লবৰ কাৰণে বাজ্যত কোনো বকমৰ জাননী দিয়া নাছিল। যিসকল লোকক Supply বিভাগত নিয়োগ কৰা হৈছে তেওঁলোকক permit দিছে। আৰু এই এজেন্ট আৰু নমিনি সকলে কেতিয়া এও কোম্পানীৰ বাবে কাম কৰি আছে। এইটো কথা প্ৰমাণ হৈ গৈছে।

সভাপতি মহোদয় আপুনি এই Report নিশ্চয় পঢ়িছে আৰু ইয়াত টকা দেখা গৈছে যে, ৫০ লাখ টকা জমা দিয়া কথা কৈছে আৰু আমি

পোৱা হিচাব মতে মাত্ৰ ৩৫ লাখ টকাহে জমা দিয়া হৈছে। এই ৩৫ লাখ টকাও কেডিয়া কোম্পানীয়ে জমা দিয়া নাই বিভিন্ন নমিনিহে জমা দিছে ইয়াত মন্ত্ৰীমহোদয়ে বিভিন্ন নমিনিসকলৰ লগত কেডিয়াক লগ লগাই হস্তক্ষেপ কৰাত এই অভিযোগ প্ৰমান হৈছে।

দ্বিতীয়তে দেখা গৈছে যে চৰকাৰী ভঁৰালত যিমান আত্ৰধান আছিল তাতোকৈ permit বেছি দিছে। ইয়াৰোপৰি Report ৰ মাজেদি সমবায় বিভাগ ৰক্ষা কৰিবৰ দোহাই দিয়া হৈছে। সমবায় বিভাগৰ Stock ত ধান বেছি আছে আৰু এই ধান বিক্ৰি কৰিলে সমবায় বিভাগ মৰি যাব। এই উদ্দেশ্যই আছিল যদি চৰকাৰী ভঁৰালত যি পৰিমাণৰ আত্ৰধান আছিল সেই পৰিমাণৰ permit দিয়াত কি আছিল। গতিকে দেখা গৈছে চৰকাৰী আইন কাণ্ডন সকলোৰে শ্ৰদ্ধ কৰিছে। আনহাতে চৰকাৰী ভঁৰালত কিমান ধান আছে সেই সমবায় বিভাগেও জানে আৰু ধোণান বিভাগেও জানে। গতিকে বেছি ধানৰ permit দিয়াৰ উদ্দেশ্য কি? এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে ইয়াতে এটা পৰিস্থাৰ সৃষ্টি আছিল। চৰকাৰে আত্ৰধান নিকিন অথচ কেডিয়া কোম্পানীৰ লোকসকলক permit দিছে। ইয়াৰ ফল স্বৰূপেই ১৭।১২।১৩ টকাতেই খেতিয়ক নিকপায় আৰু বাধ্য হৈ ধান কম দামত কেডিয়া এণ্ড কোম্পানীক বিক্ৰি কৰিব লগা হৈছে। আনহাতে Apex Marketing Society য়ে কৈছে যে আমাৰ Stock ত ধান জমা হৈ আছে, বিক্ৰি কৰিব পৰা নাই নতুন ধান কেনেই কিনিম, খবৰ কাগজত কৃষি মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে এইবাৰ Bumper Crop হৈছে, শস্য উভৈনদী হৈ পৰিছে এনেকুৱা অৱস্থাত বজুতা দি এনে ধৰণৰ অৱস্থাৰ সৃষ্টি কৰিছে।

গতিকে Apex এ ধান কিনাটো বন্ধ কৰিলে। কিন্তু ইফালে খেতিয়ক সকলে ধান বিক্ৰী নকৰিলেও নচলে, কাৰণ ল'ৰা-ছোৱালীৰ স্কুলৰ ম'চুল দিব লাগিব, মাটিৰ খাজনা দিব লাগিব আৰু হাত বজাব কৰিব লাগিব আৰু দৈনন্দিন জীৱনৰ কাৰণে চলিলে পইচা লাগিব। গতিকে তেওঁলোক বাধ্য হৈ ধান বেছিৰলগীয়া হ'ল। গতিকে খৰিদ্ধাৰ সকলে বাইজক চেপাত পেলাই চৰকাৰৰ লগত যোগাযোগ কৰি সুপৰিকল্পিতভাৱে সৃষ্টি কৰি কম দামত ধান কিনিলে। আত্ৰধানৰ উপযুক্ত দাম পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিলে। এই যে অন্যায় কৰিলে বা সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই ব্যক্তিগত

ভাবে হস্তক্ষেপ কৰাৰ কাৰণে অভিযোগটো প্ৰমাণিত হৈছে।

চৰকাৰী ভাণ্ডাৰত যিমান ধান আছিল তাতকৈ বেছি ধানৰ Permit দিয়াৰ কোনো চুক্তি নাছিল। এই কথা সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী আৰু যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই জানিছিল। জানি শুনি ভাণ্ডাৰত যিমান ধান আছিল তাতকৈ বেছি ধানৰ Permit দিলে আৰু এটা অপৰাধ কৰিলে আৰু এই অপৰাধৰ পৰা তেখেত মুক্ত হ'ব পৰা নাই। মই Minority Report বিলাকলৈ অহাই নাই Major Report ৰ সাক্ষীবাদীৰ যোগেদি এই কথা প্ৰমাণিত হৈছে।

তিনি নম্বৰ অভিযোগটো হ'ল :—“The Supply Department had issued an export permit for Sali rice in favour of the Apex Marketing Society and the nominees were almost the same as in the permits of Ahu”

Almost the same, nominee, almost the same nominee.

Apex এ ধান বিক্ৰী কৰিবৰ কাৰণে যিটো পাৰ্টি গোটাইছিল তাত সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে ব্যক্তিগতভাৱে হস্তক্ষেপ কৰিছিল। কেডিয়া কোম্পানীয়ে গোটাই অনা লোকসকলক Permit দিয়া হৈছিল আৰু বাহিৰা যিসকল লোকক Permit দিয়া হৈছিল সেই সকলো বেনামদাৰ হলেও কেডিয়া কোম্পানীৰেই মানুহ। তাৰ পাছত দেখা গ'ল যে যি কেইজনক Permit দিয়া হৈছিল সেই কেইজন প্ৰায় একেই। এজন ইফাল ফিফাল হৈছে। সেই সকলক নতুনকৈ যোগাযোগ কৰি লোৱা হৈছিল। তাৰ ভিতৰত এটা ষড়যন্ত্ৰ নিহিত আছিল যে Apex এ ধান বিক্ৰী কৰি অসং উপায়ে অৰ্থ সংগ্ৰহ কৰে আৰু এই ধৰণে কৰাত গোটেই ঘটনাটো কেডিয়া কোম্পানীৰ জৰিয়তে হয়। কেডিয়া কোম্পানীয়ে বেনামী খৰিদ্ধাৰ যি কেইজনক যোগাৰ কৰি দিলে সেই কেইজনকো এনেদৰে কৰি ৰাখিলে যে বাতে তেওঁলোক বাহিৰলৈ বাব নোৱাৰে আৰু তেওঁলোকেই Supply বিভাগে Permit দিলে। Permit দিয়া তালিকাৰ ওপৰত সমবায় মন্ত্ৰীয়ে খৰিদ্ধাৰ সকলক Recommend কৰি দিলে। এইটো কৰাৰ উদ্দেশ্য হ'ল কিজানি Supply বিভাগে অন্য মানুহ select কৰে।

মই অৱশ্যে সেই কমিটিত নাছিলো আৰু কমিটিৰ সন্মুখত তথ্য ডাঙি ধৰিবলৈ সুযোগ পোৱা নাছিলো। মই এটা কথা উদ্ধাৰ কৰিবৰ কাৰণে চেষ্টা কৰিছিলো। সেইটো এতিয়াও উদ্ধাৰ কৰিব পৰা নাই। সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ পৰা এখন চিঠি Issue হৈছিল। সেই চিঠিখন তদন্ত কমিটিৰ জৰিয়তে গোপন হৈ আছে। চিঠিখনত আছিল Supply বিভাগে যিসকলক Permit দিব কেডিয়া কোম্পানীয়ে যি তালিকা পঠিয়াব সেই সকলকে Permit দিব।

Mr. Chairman :— What is the source of your information ?

M Shamsul Huda :— মই সেইখন আনিব পৰা নাই। সেইকাৰণে সেই কথাত অভিযোগ কৰা নাই কেৱল উল্লেখহে কৰিছোঁ।

Mr. Chairman :— Order, order. One thing the Hon'ble Member should take notice of. Since the Committee was set up by this August House to investigate into the entire matter and as the report with us and the discussion is now in process on the basis of that report, some extra territorial matters which are not connected, I think, should not be brought in. It should have been brought in before the Enquiry Committee. Now the matter is closed.

M. Shamsul Huda :— কেডিয়া কোম্পানীয়ে যিসকলক দিছে সেই-সকলকে সমবায় মন্ত্ৰীয়ে Recommend কৰিছে আৰু তেওঁলোককে শালিধানৰ

Permit দিছে। "It was alleged that the price was not competitive and that on 19 December 1969 in a meeting in Chamber of the Minister of Cooperation, attended amongst others by Mr. Kedia the price was fixed at low thus bringing loss to the Society"....

এই ক্ষেত্ৰত দেখা গ'ল যে আত্মপ্ৰাণৰ ক্ষেত্ৰত যেনেকৈ কম দাম দিয়া হ'ল তেনেকৈ শালিধানৰ ক্ষেত্ৰতো কম দামেই দিয়া হ'ল। এতিয়া

ধানৰ দামটো ঠিক কৰিব লাগিছিল Supply বিভাগে ; কিন্তু ঠিক কৰিছে সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে। তাৰ বাবে সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে এখন মিটিং পাতিলে। তাত Supply বিভাগৰ মন্ত্ৰী উপস্থিত নাই। সেই মিটিঙত সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কেডিয়া কোম্পানীৰ বে-চৰকাৰী মানুহ লৈ দাম ঠিক কৰিলে। সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে বে-চৰকাৰী চোৰাং কাৰবার কৰা মানুহক লগত লৈ ধানৰ দাম ঠিক কৰিলে। Supply বিভাগৰো কোনো মতামত নললে। গতিকে দাম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে ইচ্ছামতেই হস্তক্ষেপ কৰিছে আৰু এই অপৰাধৰ পৰা কোনোপধ্যে মুক্তি কৰাৰ নোৱাৰি। তথাপিহে মাফ কৰিব পৰা হ'লহেঁতেন, যদি এই বে-আইনীভাৱে ধানৰ দাম নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ পৰা বাইজৰ কিছু উপকাৰ হ'লহেঁতেন ; কিন্তু সেইটোও হোৱা নাই। গতিকে ক্ষমা কৰাৰ কোনো যুক্তিয়েই আমি দেখা নাই।

গতিকে ইয়াতে দেখা যায় মন্ত্ৰীয়ে ইয়াতে সমবায় বিভাগৰ লোকচান কৰিছে। যি দামত নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি দিলে ইয়াৰ দ্বাৰা বহুত টকা লোকচান হৈছে। ইয়াৰ পৰা দেখা যায় সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে নিজে হস্তক্ষেপ কৰাছিল। আৰু দেখা যায় মন্ত্ৰীয়ে মুক্ত হব পৰা নাই। চতুৰ্থ নম্বৰত আছে After the permit for Salt had been issued in favour of the Apex Marketing Society and before its date of validity had expired the Maharashtra State Cooperative Marketing Federation had come up with a prayer for export permit offering a better price than the one fixed on 19th December 1969. It was alleged that the Minister, Cooperative having treated the Maharashtra State Cooperative Marketing Federation as an individual party had while putting off consideration of their case extended the time to the permit-holders who did not belong to any Cooperative Organisation. Thus it was contended that the Apex Marketing Society was made to sustain an avoidable loss. ”

সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে তেখেতৰ নিজৰ দেশৰ সমবায়ৰ অৰ্থে কাম কৰিব লাগিছিল আৰু লগতে আন দেশৰো সমবায়ৰ উন্নতিৰ কাৰণেও চকু দিব লাগে কিন্তু তাকে নকৰি সমগ্ৰ ভাৰতবৰ্ষৰ সমবায় আন্দোলনৰ স্বার্থৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰি সমবায় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই মহাবাহু Trading Cooperative Society ক নিদিলে ব্যক্তিগত কোম্পানী বুলি। আকৌ বঙ্গ-দেশৰ Cooperativeকো ব্যক্তিগত কোম্পানী বুলি নাকচ কৰিলে। আচলতে সমবায় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ উচিত আছিল যদিহে মহাবাহু ট্ৰেডিং কোঅপাৰেটিভে কোনো কাগজ পত্ৰ অনা নাছিল তেনেহলে তেওঁলোকক কাগজ পত্ৰ আনিবলৈ কোৱাটোহে। Cooperative Society Registration Act মতে তেনেকুৱা ব্যৱসায়ীক সুযোগ দিয়াটোহে উচিত আছিল। তাকে নকৰি তেওঁলোকক Pvt. Company বুলি নাকচ কৰিলে। গতিকে সমবায় আন্দোলনৰ স্বার্থৰ হকে সমবায় মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াৰ দৰদ আৰু মতমা কিমানখিনি সেইটো বুজা গল। আনহাতে কেডিয়া এও কোম্পানীক সময় Sxtend কৰি দিলে। কেডিয়া এও কোম্পানীয়ে ধান খালাচ নকৰাৰ বাবে গুদামত নষ্ট হৈ যোৱাৰ কথা চিন্তা নকৰি তেওঁলোকৰ time Extend কৰিহে দিলে, নিজে হস্তক্ষেপ কৰি। এইটো সাক্ষী-বাদীৰ দ্বাৰা প্ৰমাণিত হোৱা অভিযোগ। কাগজ-পত্ৰ লিখা লিখি কাৰও মহাবাহু Trading Cooperative Society ক নাকচ কাৰ দিলে। আকৌ ইয়াতে ৫ নং আছে— It was alleged that although Central pool price was definitely better, no serious attempt had been made to channelise the supply through the F. C. I. to fulfil the commitment of the Apex Marketing Society to the said agency and that in effect a situation had been allowed to exist in which no supply could be made through the F.C. I. It was contended that thus the Apex Marketing Society was made to sustain a loss the benefit of private parties and the responsibility for this was sought to be laid at the door of the Minister, Cooperation, who was supposed to be in the know of things. ”

Chairman : Order, order please. The House stands adjourned till 2 P. M. Mr. Huda will continue.

F. C. I ৰ যোগেদি যোগান ধৰিলে Apex Marketing Society লাভবান হ'লহেতেন কিন্তু সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই সেইটো নকৰিলে। এই অভিযোগো প্রমাণিত হৈছে। ইয়াৰ দ্বাৰা Apex marketing ৰ লোকচান হৈছে। অৰ্থ চৰকাৰী এই প্রতিষ্ঠানটোৰ লোকচান কৰি কেডিয়া কোম্পানীক লাভবান কৰিবলৈ মন্ত্ৰী ডাঙৰীয়াই এইটো কাম কৰিছে। ইয়াৰ পিছত ৬ নম্বৰত আছে—

Adjournment

The House then adjourned for Lunch till 2 p. m.

M. Shamsul Huda : উপাধ্যক্ষ মহোদয় ৬ নম্বৰৰ তৃষ্ঠাত এই কথা আছে যে Both in the case of Anu and Sali from stocks hypothecated to the Bank Releases were in the form of paddy which required giving away more money for price of gunny bags as would not have been the case had the releases been in the form of rice. It was alleged that on this count also the Apex Marketing Society was made to sustain a heavy loss. It was asserted, further that the permits were issued by the Minister of Co-operation himself."

সাধাৰণতে দেখা যায় যে ডেৰমোন ধানৰ এক মৌন চাউল হয়। য'ত তিনি বস্তা ধান দিয়া হৈছে তাত চাউলহলে দুবস্তা হ'ব। গতিকে দেখা যায় মন্ত্ৰী মহোদয়ে ধান বিক্ৰী কৰা কোম্পানীটো লোৱাৰ পৰা বস্তাৰ সংখ্যা বেছি দিব লগা হ'ল আৰু Marketing Society-য়ে বস্তাৰ দাম ভৰিব লগা হ'ল। মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানি গুনি Marketing Society-ক বস্তাৰ দাম ভৰালে।

তাৰ পাছত ৭ নম্বৰত আছে যে “In respect of the Sali permit granted on 6th December, 1969 the stipulation was that by 10th January, 1970 the parties would deposit at least Rs. 60 lakhs ; although actually by that date the parties had deposited only Rs. 35 lakhs the Minister, Co-operation stating that they had deposited Rs. 50 lakhs recommended extension of time in respect of the permit till 31st January, 1970. It was sought to be suggested that personal motives were involved.” ইয়াতো দেখা যায় যে যি বিলাক পাৰ্টিক ধান দিয়া হৈছিল তেওঁলোকে ১০ জানুৱাৰীৰ ভিতৰত ৬০ লাখ টকা জমা দিব লাগিছিল, কিন্তু তেওঁলোকে জমা দিলে মাত্ৰ ৩৫ লাখ টকা। ৩৫ লাখ টকা জমা দিওঁতে মন্ত্ৰী মহোদয়ে ৫০ লাখ জমা দিলে বুলি Certify কৰি দিলে। মুখেৰেও কোৱা নাই বা টেলিফোনতো কোৱা নাই, নিজ হাতেৰে ৫০ লাখ টকা জমা দিয়া বুলি লিখি মোহৰ পৰ্য্যন্ত মাৰি দিছে। এই ধৰণে অসত্য কথা কৈ বাইজক ভুল পথে পৰিচালনা কৰিছে। এতিয়া এই ১৫ লাখ টকা কোনে দিব? চৰকাৰী কাগজত মোহৰ মাৰি Certify কৰাৰ পাছত সেই পাৰ্টিবোৰৰ পৰা কোনো বকমে আদায় কৰিব নোৱাৰি।

অফিচৰ যিটো দায়িত্ব বা মন্ত্ৰীৰ Porth folio-ৰ যিটো দায়িত্ব সেই দায়িত্বৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰিছে। মন্ত্ৰীৰ পদত বহি থাকি মন্ত্ৰী হিচাবে গোটেই ৰাজ্যখনক, নিজৰ চৰকাৰক, বিধান সভাক প্ৰবঞ্চনা কৰিছে আৰু অসত্য কথা কৈ জনসাধাৰণক ভুলপথে পৰিচালিত কৰিছে, বিশ্বাস ভঙ্গ কৰিছে। তাৰ পাছত তেখেতে স্বীকাৰ কৰিছে যে ৫০ লাখ জমা দিয়া নাছিল ৩৫ লাখেহে জমা দিছিল। এই অভিযোগটো প্ৰমাণিত হৈছে।

তাৰ পাছত ৮ নম্বৰত আছে যে “Other unspecific allegat one’ also were brought inregard to the working of the Co-op. Deptt. and different institutions under it. The conclusion sought to be was that Shri L. P. Goswami, Minister, Co-operation did derived not uphold the best interests of the Co-operative

movement or of the Apex Marketing Society and so he deserved to be censured."

ইয়াৰ পৰা দেখা যায় যে মহাবাহুৰ পৰা যেতিয়া চাউল বিচৰা হৈছিল তেতিয়া তেখেত সকলক নিদিয়াৰ কাৰণেই প্ৰমাণ হয় যে এই সমবায়ৰ মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে ভাৰতীয় সমবায়ৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিছে।

অসমৰ সমবায়ৰ দায়িত্ব তেখেতে নিজে লৈছিল। আৰু মাৰ্কেটিং ছচাইটিৰ বিৰুদ্ধে তেখেতেই কাম কৰি গৈছে। এই সম্পৰ্কত বহুতো কথা আছে, সেই বিলাকলৈ মই নগৈ কেৱল *major issue* লৈ আহোঁ।

The issues which naturally crop up from the above and which the committee formed were as under :

1. Whether the Minister made personal intervention in the matter of export of rice to other states during the year 1969-70?

2. Whether by such intervention the Minister had acted against the Co-operative Societies in general and the Assam Co-operative Apex Movement in the state or Assam?

3. Whether the actions of the Minister caused great harm to the Co-operative Movement in the state or Assam.

4. If so, what comments, if any, has the Inquiry Committee to make in the matter?

ইয়াৰ ১নংৰ মন্ত্ৰী মহোদয়ে ১৯৬৯-৭০ চনত মন্ত্ৰী মহোদয়ে বাহিৰলৈ ধান চাউল চালান দিয়াত ব্যক্তিগত ভাবে হস্তক্ষেপ কৰিছিলনে? ইয়াত প্ৰমাণিত হৈছে যে তেখেতে ইয়াত হস্তক্ষেপ কৰিছে; তেখেতৰ বাহিৰে আৰু কোনো নহয়। *Nobody else. He was a Member of the Cabinet.* ইয়াত *Cabinet* এ বাহিৰলৈ চাউল পঠোৱাৰ সম্পৰ্কীয় কোনো অনুমোদন দিয়া নাছিল। তেখেতে নিজে হস্তক্ষেপ কৰি বাহিৰলৈ চাউল পঠালে। এইটো Report ত প্ৰমাণিত হৈছে।

2. Whether by such intervention the Minister had acted against the Co-operative Societies in general and the Assam Co-operative Apex Marketing Society in particular ?

এই অভিযোগো প্রমাণিত হৈছে। মহাৰাষ্ট্ৰ Co-operative ও ভাৰতবৰ্ষৰেই co-operative কিন্তু এই মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে নিজৰ স্বার্থ বন্ধাৰ কাৰণে এই মহাৰাষ্ট্ৰ Co-operative কো নিদি Private party ক দিছে। আৰু এইটোৰ দ্বাৰাই সৰ্বভাৰতীয় সমবায় আন্দোলনৰ বিৰুদ্ধে য কাম কৰিছে সেই কথাও প্রমাণিত হৈছে। এই Society য়ে উচ্চ হোৱত দাম দিয়া স্বত্বেও তেওঁলোকক নিদি Private party ক দি মাৰ-কেটিং চোচাইটিবো ক্ষতিসাধন কৰিছে আৰু এইদৰেই তাৰ পৰা পাবলগীয়া মিশ্যন বা দামৰ পৰা বঞ্চিত কৰি সমবায় আন্দোলনৰ স্বার্থৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিছে। এই চাউল F. C. I. ক দিয়াহেঁতেন য লাভ হ'লহেঁতেন তাৰ দ্বাৰা F. C. I. বো ক্ষতিসাধন কৰিছে। Particularly সমবায় বিভাগৰ স্বার্থও ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিছে।

3. Whether the actions of the Minister caused great harm to the Co-operative Movement in the state of Assam ?

১৯৬৭ চনত যি মন্ত্ৰী সভা গঠিত হৈছিল, তাৰ আগতেও অসম Co-operative Society আছিল। আমাৰ গুনাহলো যে Marketing Society ৰ ৪০ লাখ টকা লোকচান হৈছিল। কিন্তু আমাৰ তেতিয়া ভাবিছিলো যে আমাৰ এইবাৰ যি লোকচান হ'ল-হ'ল আগৰবাৰলৈ নিশ্চয় আমাৰ লাভ হ'ব। কাৰণ আমাক সমবায় আন্দোলন লাগে। আমাৰ চৰকাৰে সমাজবাদৰ কথা কৈছে আৰু এই সমাজবাদৰ প্ৰসাৰৰ কাৰণে আমাৰ সমবায় আন্দোলন দৰ্কাৰ। এনে অবস্থাত প্ৰাক্তন মন্ত্ৰী শ্ৰীগোশ্বামায়ে এইদৰে সমবায়ৰ ঠাইত Private party ক দিছে আৰু ৫০ লাখ পোৱা বুলি দেখুৱাই ৩৫ লাখহে পাইছে আৰু এইদৰেই সমবায়ৰ ক্ষতি কৰিছে। যদি এনে হয় তেনেহলে সমবায় আন্দোলন কেনেকৈ টিকিব বা কেনেকৈ সমবায়ৰ স্বার্থ বন্ধা হ'ব। এই issue ৰ ওপৰত majority member এ যি Report দিছে সেই Report ত কেইগৰাকীমান member এ তেখেতক দোষ যুক্ত কৰি-

বলৈ চেষ্টা কৰিছিল। যিজন সেই কমিটিৰ চেয়াৰমেন আছিল তেখেত এতিয়া মন্ত্রী হৈছে। যি কি নহওক এই Report ত সকলো বিলাক কথা ওলাই পৰিছে।

To this, the Committee's comments are as follows :—

1. The export of rice was prayed for the Apex Marketing Society itself which faced with an accounts on of stock due to non-lifting by the usual agencies was in a bad shape so far as repayment of its loan to the Apex Bank was concerned.

ইয়াত কৈছে যে এই বিলাক কাম ভাল উদ্দেশ্যৰেই কৰিছিল। কাৰণ ধান বিলাক গোট খাই গৈছিল। ধান যিমান আছিল প্রকৃততে permit ব পৰিমানহে তাতকৈ বেচি আছিল, আৰু ধান কম আছিল। টকা দিয়াৰ কথাত কৈছে যে ৫০ লাখ টকাৰ certificate দিয়া হল কিন্তু পালে ৩৫ লাখ টকাহে ....

Hence it was natural for the Apex Marketing Society to seek and utilise the good offices of the Minister Co-operation, in arriving at arrangements for disposal of the accumulated stock.

মাৰ্কেটিং ছোচাইটিৰ 'গোড' অফিচ কিয় সমবায় মন্ত্ৰীয়ে বিচাৰিছিল? সেই 'গোড' অফিচ Supply বিভাগ বা চৰকাৰৰ পৰা নাবচাৰিলে কিয়? তেখেতে কাগজে-পত্ৰে ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ৰাজ্যলৈ Agent ব কাৰণে কিয় বিজ্ঞপ্তি প্ৰকাশ নকৰিলে। পাশ্চমবঙ্গ, মহাৰাষ্ট্ৰ এই সকলে বিচৰাটো নিাদলে কিয়? ইয়াৰ পৰা প্ৰমাণ হয় যে তাত এটা যব-যন্ত্ৰ আছে। আৰু পূৰ্ব পাৰিকল্পিত মতে মাৰ্কেটিং ছোচাইটিৰ কৰ্মকৰ্ত্তা সকলৰ লগত বন্দবস্ত নকৰিলে কিয়?

He, however, appears to have displayed on occasions an over-anxiety as when he forwarded his recommendations on the body of duplicate applications by some parties who were eventually selected as nominees of the Apex Marketing Society by the Supply Department:

ইয়াতো দেখা যায় যে তেখেত overanxious তেখেতেই মাৰকেটিং চোচাইটিক তললৈ ছবাই দিলে আৰু তাৰ উদ্ধাৰৰ কাৰণেই তেখেত overanxious হৈ পৰিল। তেখেতৰ original copy বিচাৰিবৰ সময় নহল। যতে যি পালে Duplicate ৰ ওপৰতে কলম ঘঁহি order দিলে। কিজানিবা পলম হলে তেখেতৰ ব্যক্তিগত স্বার্থ পূৰণ নহব। সেই ভাৱিয়েই overanxious হৈ দোৰা দোৰীকৈ এই বিলাকৰ order দিলে —

The evidence collected does not show that the Minister, Co-operation had consciously acted against the interest of the Co-operative Societies in general and the Assam Co-operative Apex Marketing society in particular.

It also served to support the growers' price for whatever it was worth. এই কথাটো Report ত কেনেকৈ কলে কব নোৱাৰো, মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ টো inam নাছিল, গতিকে দেখা যায় গোটেই কামটো Consciously কাৰাছিল। আৰু আছে .....

The allegation that the Minister, Co-operation had treated the Maharashtra State Marketing Federation as an individual party appears to have been the result of a misunderstanding of the context.

এখন ৰাজ্যৰ পৰা এটা marketing society Govt. মন্ত্ৰীৰ ওচৰলৈ আহিছিল তাত কৈছে misunderstanding ৰ কাৰণে এইটো হৈছে কিন্তু মই কওঁ এইটো misunderstanding নহয়। মই জনাত আমাৰ ধান চাউল বাহিবলৈ যোৱাত Marketing charge আৰু cooperative charge দিবলৈ নাহে, কিন্তু private party ক দিলে এই Marketing charge আৰু মুনাফাটো আহিব।

It was intentional and purposeful.

(the bell rang)

উপাধ্যক্ষ মহোদয়, Recommendation খিনি আলোচনা কৰিবলৈ পাব লাগে। তেনে কথা হ'ল যিটো Conclusion draw কৰিছে তাৰ ২৫ পৃষ্ঠাত আছে—

Mr. Deputy Speaker : There are other motions also. If you take so much of time then other motions will not come. The business of the House is to be respected.

M. Shamsul Huda—: এইটো কেনেকৈ কলে যোবাহিৰৰ পৰা party নহাৰ কাৰণে Competitive price নাছিল। মই জনাত আৰু বহুতে জানে পশ্চিমবঙ্গ চৰকাৰে চাউল দিবলৈ আহিছিল। কাগজত যদি advertisement দিলেহেঁতেন আৰু তেতিয়া যদি party নাছিলহেঁতেন তেতিয়া কৰ পৰা গল হয় chance of parties.

In respect of Ahu export in the absence of competitive parties from outside the state the price of which rice was offered was at the Government rate. কিন্তু সেইটো নহয়।

There is absence of parties from outside the state.

His recommendations on duplicate application directed to the Secretary supply might have been at the insistence of the parties who are so difficult to evade in a democratic set up.

তাত কৈছে যে মন্ত্ৰীয়ে যি Recommendation দিছে সেইটো মন্ত্ৰীয়ে Consciously কৰা নাই। যিবিলাক party আহিছিল সেইবিলাকে pressure দিয়াৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ে Recommendation কৰিলে। Democratic Set up ত বেচি চাব নোৱাৰি বুলি কৈছে। সেই কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ক এই দায়ৰ পৰা এৰি দিব নোৱাৰি। তাৰ পাচত আকৌ আছে... ..

So far as his statement about deposits made by M/s. Bhagabati Trading and others was concerned which has already been discussed it was on the representation of the Chairman of the Society that he had been under the impression that the parties had actually deposited

Rs. 50 lakhs in time. Sentence টো চাব ? যিজনে এই Sentence টো কৰিছে তেওঁ নিশ্চয় অভিজ্ঞ মানুহ ইমান Language inflation. Chairman ৰ sily Representation দিলে তাত যদি টকা পইচা দিব লগা থাকে তেনেহলে তাৰ লগত চালান গাঁঠি দিব লাগে। আমি কেতিয়াবা মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ ওচৰলৈ গলে তেওঁ কব চালান দিয়ক কিন্তু এই ক্ষেত্ৰত ৫০ টকাৰ চালান নথকা স্বত্বেও Representation দিব পাৰিছে। আকৌ চাওঁক The Chairman was under the information that the parties had deposited Rs. 50 lakhs in time. Chairman যে তেওঁৰ impression ৰ ওপৰতেই টকাটো দি দিলে তেওঁ যে ভগৱানৰ ওচৰত ধ্যান কৰিছে impression টো পালে। মন্ত্ৰী মহোদয়ে এই impression ৰ ওপৰতেই Recommendation চাই Recommendation দি দিলে। এজন মানুহে Representation দিলে আৰু তাৰ ওপৰতেই মন্ত্ৰী মহোদয়ে Recommendation কৰি দিলে। এই Report য়ে প্ৰমাণ কৰি দিছে He held a responsible portfolio তাৰ পিছত Minority Report চালে দেখা যায় যে মন্ত্ৰীক বচাই দিয়াৰ চেষ্টা আছে যদিও minority সদস্য সকলে এটা dissenting note দিছে। তাত আছে The Minister in charge cannot be exonerated from the charges.

এতিয়া কথা হৈছে, এই issue ত দেখা যায় যে কেডিয়াৰ লগত বন্দৱস্ত হৈছিল—এই কথা তেখেতে তেতিয়া জানিছিল নে নাই। জানে নাজানে এই কথা আহিবই নোৱাৰে মন্ত্ৰী গৰাকী তেতিয়া স্বয়ং আছিল আৰু এই যজ্ঞৰ হুঁটা হিচাবেই আছিল গতিকে এইটো প্ৰমাণ হৈ গৈছে সাক্ষী বাদ সকলো প্ৰমাণ হৈ গৈছে। ইয়াৰ পিছত Now the issues before us to be dealt here as follows :—

(1) Whether the Minister was aware of the arrangements made by Apex Marketing Society with Mr Kedia regarding the free sale of rice without pre-deposit ? Whether the deal served the purpose ?

যি সকলক দিলে সেই সকলে ধান নিদিলে। গোদামত যিমান ধান আছিল তাতকৈ বেছি permit দিলে। ৩০০ টকা দিয়াৰ কথা।

Apex Marketing ক ৫০ লাখ টকা দিলে বুলি মন্ত্রী মহোদয়ে ইতিমধ্যে Certificate দিলে। কিন্তু টকা দিলে ৩৫ লাখ—১৫ লাখ তাতে নাইকিয়া হ'ল। ইয়াৰ ফলত কি হ'ল? ধানৰ দাম কমি গল, কমিচন নাপালে, বস্তাৰ দাম নাপালে আৰু যি উদ্দেশ্য আছিল সেইটো পূৰণ নহ'ল। whether the Minister was responsible for issuing permits to the individual traders for export of rice against the interest of Co-operation.

এই ক্ষেত্ৰতো দেখা যায় যে, যোগান বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ক সমবায় বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে হস্তক্ষেপ নকৰা হলে, উঠিপিৰি নলগা হলে যোগান বিভাগৰ মন্ত্রী মহোদয়ে হয়তো এনেভাৱে permit নিদিলেহেঁতেন। দিলেও কেডিয়াক নিদিলেহেঁতেন আৰু ৰাজ্যৰ বাহিৰৰ আৰু ভিতৰৰ মানুহ মাতিলে-হেঁতেন। মন্ত্ৰীয়ে চাউলৰ কিমান দাম সেইটো ভালকৈ জানে গতিকে এই ক্ষেত্ৰতো মন্ত্ৰী জনা শতকৰা এশ ভাগ দায়ী আছিল। ইয়াৰ দ্বাৰা সমবায় বিভাগৰ স্বার্থৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিছে। Whether the Minister is guilty of giving false statement about Rs. 50 Lakhs deposit to one of his Colleagues for the extension of permit? এজন মন্ত্ৰী এই মন্ত্ৰীজন আৰু মন্ত্ৰী সভাৰ সদস্য আৰু তেখেতৰো Collective Responsibility আছে। মই খুন কৰিলো অথচ বাচি গলো। জানি শুনি মন্ত্ৰীজনাই ৫০ লাখ টকাৰ Certificate দিলে। আৰু ৫০ লাখ টকা পালে বুলি Permit দি সকলো Mislead কৰিলে। এইদৰে wrong statement কৰিলে এই কথা প্রমাণ কৰা হৈছে। তেখেতক প্রশ্ন কৰাত তেখেতে স্বীকাৰ কৰিছে যে, মই জানিছো যে ৫০ লাখ টকা জমা দিছে—কিন্তু এতিয়া দেখিছো ৩৫ লাখহে জমা দিছে।

4. Whether the Minister is responsible for fixing price in violation of Price Control Order and caused huge loss to Co-operative of the State?

Price control সম্পৰ্কে যোগান বিভাগ দায়ী আছিল। তেখেতে কিন্তু যোগান বিভাগক এই দায়িত্ব পালন কৰিবলৈ নিদিলে আৰু নিজেই কৰিলে।

Price control order violet কৰি মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিলে। ইয়াৰ যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীক encroachment কৰিলে। কিন্তু যোগান মন্ত্ৰী মনে মনে বহি থাকিল। ইয়াত যোগান মন্ত্ৰীৰ কি অভিপ্ৰায় আছিল আমি নাজানো। এই অনায়াস কথাটো তেখেতে মুখ্যমন্ত্ৰীক জনোৱা উচিত আছিল কিন্তু তেখেতে জনোৱা নাই। মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰাৰ সময়ত আপত্তিও নকৰিলে। গতিকে সমবায় মন্ত্ৰীয়ে নিৰ্ব্বিঘ্নে, মহা আনন্দে মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰিলে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰা খেতিয়ক ৰাইজ আৰু Apex marketing ৰ ভয়ঙ্কৰ ক্ষতি কৰিলে। অৰ্থাৎ তেখেতে ইয়াকে বজালে যে পইচা কৰিবলৈ হলে সমবায় পাতিব লাগে।

5. Whether the Minister is responsible for recklessly issuing export permits without verification of Apex stock of paddy and thereby did great harm to the growers and also consumers and caused the failure of procurement in 1969-70 ?

এইটো কথা প্ৰমাণ হৈ গৈছে যে Stock কিমান ধান আছে তাৰ খবৰ লৈ বা নলৈ Permit দিছে।

Permit দিয়াৰ পাছত দেখা গল গোদামত সিমান ধান নাই তেতিয়া কলে Stock ত কিমান ধান আছে সেইটো নাজানো যদি ধান কম আছে তেতিয়া হলে বজাৰৰ পৰা ধান গোটোৱা গতিকে ইয়াতো অভিযোগ প্ৰমাণ হৈছে। Minority Committee ৰ মতামত ভালেই দিছে। তাৰ পাছত তেখেতসকলে ভাবিছে যে তত্ত্বানু সদস্য সকলে ইয়াত অংশ গ্ৰহণ কৰিব Minority recommendation—In conclusion we would like to state the followings—

1. The Minister had full knowledge about the free sale rice deal without pre-deposit of money where M/s. Kedia and Co. were associated.

মানুহে আজিকালি পইচা জমা দি গৱৰ্ণমেণ্টৰ পৰা বস্তু নাপায়। যিবিলাক তুখীয়া, নিচলা, অষ্টম দৰিদ্ৰ, ভিকছ আছে তেওঁলোকে সন্তীয়া দোকানৰ পৰা মোটা চাউল কিনিব লাগে। মিহি চাউল পোৱা ভাগ্যত নঘটে। টকা জমা দিয়া চালান আনি ঘূৰি ফুৰে।

এইটো এনেকুৱা হ'ল ইটো মিলৰ পৰা সেইটো মিল আৰু free deposit চাউল বুলি বাকীত চাউল বিক্ৰী কৰিলে। আৰু এই সম্পৰ্কে সকলো মন্ত্ৰী মহোদয়ে জানিছিল।

There was on record that the Registrar of Co-operative Societies sanctioned the loan or credit against an application of the Apex Marketing Co-operative Society dated 29th August, 1969.

এই apex ৰ বিৰুদ্ধে তেওঁ খেতিৰ যিকোনো বকমৰ Credit ত দিলে, Registrar of Society ত যদিও প্ৰমাণ পোৱা নাই। কিন্তু এই বিলাকৰ খবৰ নাৰাখিলে।

And also the terms and conditions as laid down in the letter dated 1st September, 1969, from the Managing Director, Apex Bank, were not observed.

আৰু সেইখন দিয়াত যিখিনি terms & Condition দিছিল সেই terms & Condition নাৰাখিলে। ইয়াৰ কাৰণে মন্ত্ৰী মহোদয়ে যি হস্তক্ষেপ কৰিলে কোনোৱে কৰা নাই।

In this connection a sum of Rs. 14,42,758.13 are still due to the Apex Bank. আৰু এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় যে ইমানখিনি টকা দিয়াৰ পাচতো এনেয়ে পৰি আছে।

If we calculate the interest over all this amounts, the amount will be much more. In fact, the purpose for which the rice deal was supposed to have been arranged in such a hurry had failed.

এই উদ্দেশ্যে লৈ সমবায়ৰ উপকাৰ কৰিবলৈ কৰিছিল। কিন্তু সেইটো কথা নহয়। উদ্দেশ্য আছিল যে private party ৰ লগত জৰিত হৈ আলোচনা কৰি নিজৰ উপকাৰ কৰাৰ কাৰণে সমবায়ৰ স্বার্থৰ কাৰণে নহয় এই বিলাক Report দিছিল। Fail কৰিলে মন্ত্ৰী মহোদয় সম্পূৰ্ণভাৱে

জনৰ পাচতো হ'ল। সেই কাৰণে তেওঁ ২ নং ত তেওঁৰ recommendation ত আছে।

An unholy syndicate was formed by the Minister, Co-operation, namely Shri Lakhi Prasad Goswami, Shri Ram Nath Sarma, Chairman, Apex Marketing Society and Shri Biswanath Kedia. এই সকলো সতীৰ্থ সকলৰ মাজত ষড়যন্ত্ৰৰ ব্যৱসায় হৈছিল। এইটো পৰিস্কাৰ —

This syndicate has all along been dealing in rice business either on account of free sale or export to other outside State, and the facts and circumstances led us to believe that they were engaged in corruption, violated the Price Control Order, the Foodgrains Licencing Order, 1961, and the Assam Co-operative Act, 1949 and the bye-laws of the Apex Bank as well as the Apex Marketing Society. The Minister exercised his undue influence over the Supply Department. On account of this the Minister is liable for prosecution in a Court of Law.

এই ক্ষেত্ৰত দেখা যায় এই যে সকলো ব্যৱসায়ৰ লগত ব্যৱসায় কৰিলে, এই বিলাক ব্যৱসায়ৰ ইতিহাসৰ ঘটনা যদি চোৱা যায় তেনেহলে দেখা যায় যি ৰাজ্যত চাউল নাইকিয়া হলে অসমৰ পৰা চুৰি কৰি কলা বজাৰৰ যোগেদি ব্যৱসায়ত লাভ কৰে আৰু যি কোনো বস্ত্ৰবেই যদি অলপ নাটনি হোৱা যেন গম পায় তেওঁলোকে আন ঠাইত সেইবিলাক মজুত ৰাখি ক'লা বজাৰৰ যোগেদি দাম বঢ়াই আমাৰ চৰকাৰৰ লোকচান কৰে। এই Apex ৰ ক্ষেত্ৰতো একে পদ্ধতিৰেই হ'ল। সেই কাৰণেই সমবায় আন্দোলন পদ্ধতিত মন্ত্ৰী মহোদয়ে বিৰোধিতাৰ কাম কৰিলে। এই যুগকে লৈ minority য়ে সুবিধা দিলে। গতিকে prosecute কৰিব লাগে। তেওঁক খেদি দিলে সেই খেদি দিয়াটোৱেই শাস্তি হোৱা নাই। এইটো এটা Suspension কাৰণ মন্ত্ৰী মহোদয়ৰ Proceeding ৰ হোৱা নাই। গতিকে আজি যিবিলাক recorded হ'ল ইয়াৰ কি প্ৰমাণ আছে। এই যে গৱৰ্ণমেণ্ট অফিচক missuse কৰিলে,

মন্ত্রী মহোদয়ে falls Statement দিলে—গতিকে যিবোৰৰ বিচাৰ হোৱা নাই, সেইবোৰৰ বিচাৰ হব লাগে। আৰু আমাৰ বিৰোধী দল সকলোৱে সমৰ্থন কৰিলো—আৰু যিসকল দেশ-প্ৰেমিক আছে তেওঁলোকেও মানি লব।
৩ নং আছে

The Minister, Co-operation, had shown hostile attitude towards the Maharashtra State Marketing Federation.

এইটো একেবাৰে সঁচা কথা। তেখেতে সাহস কৰিব লাগিছিল কিন্তু Co-operatives ৰ অৰ্থাৎ সমবায়ৰ মন্ত্রী হৈ ইয়াৰ বিৰুদ্ধে কাৰো মানেই Hostile ৰ কাম কৰে—

This is clear from his own statement where he had stated to the Maharashtra State Marketing Federation 'I express inability to help them as the whole matter for disposal of rice on trade account is dealt by the Supply Department and the Apex Marketing Society

Apex Marketing Society ক নিজৰ জেপৰ ভিতৰত ৰাখি pay society তৈয়াৰ কৰিলে Supply department ক Influence কৰিলে এই ক্ষেত্ৰত, সেই সময়তেই Marketing Society ক জবাব দিলে। এটা sentence ত এইটো— "I express inability to help him the whole matter for disposal of rice on trade account was dealt with by the Supply Department and Apex Marketing Society.

তেওঁ বোলে একো নাজানে। Supply বিভাগে জানে আৰু Apex Marketing Society এ জানে। এই সকলোবোৰ জানিও তেওঁ নাজানো বুলি কৈ চৰকাৰৰ বিৰুদ্ধে কাম কৰিলে— Whereas he had recommended to the Supply Department the application of Bhagawati Trading and others by his own hand.

যি সময়ত নেকি মন্ত্রী মহোদয়ে নিজেই 'ভাগৱতী ট্ৰেডিং'ক' নিৰ্দ্ধাৰিত List ৩ Recommend কৰিছিল। ইয়াতকৈ আৰু অসত্য কথা কি থাকিব পাৰে। The estimated loss on this account is about Rs 8,69,00

on the basis of the price offered by the Maharashtra Cooperative Society or even on the basis of the Issue price fixed by the Govt. তাৰ পাচত মহাৰাষ্ট্ৰ Trading Co-operative এ যি দাম দিছিল সেই দামত মহাৰাষ্ট্ৰ Trading ক নিদিয়াত প্ৰায় ৮ লাখ ৫০ হাজাৰ টকা লোকচান হয়। ইয়াৰ কাবনেও এই মন্ত্ৰীগৰাকী অপৰাধী তাৰ পাছত ৪ নম্বৰত আছে—।

The price fixed as Rs. 66.29 p. per quintal of paddy including gunny bags in the Minister's Chamber on 19th December 1959 is not even in accordance with the price fixed by the Government as per their earlier notification. প্ৰথমতে যি দাম ঠিক কৰিছিল সেই দামৰ লগত পাছৰ দামৰ সমিল-মিল নাছিল। The Minister did not care to examine the legal provisions and profit and loss account.

মন্ত্ৰীগৰাকীয়ে আইনসমূহত যি প্ৰশ্ন আছিল এই ক্ষেত্ৰত সেইবিলাকৰ বিষয়ে চিন্তাকে নকৰিলে। এইবিলাক কামৰ পৰা তেওঁ Co-operative ৰ বিৰুদ্ধে কামকৰা বুলি প্ৰমাণ হয়। This is an act of high handedness on his part against the interest of the Co-operative movement.

একেবাৰে সঁচা কথা। এই সমবায় আন্দোলনৰ বিৰুদ্ধে তেওঁ একেবাৰে High Handed আছিল। There was black Marketing in the Rice deal তাৰ পাচত তেওঁ চোৰাং কাৰবাৰীক সুবিধা দিলে। Stock ত যিমান ধান আছিল তাকৈ বেচি ধানৰ Permit দিলে। আমাৰ ৰাজ্যৰ বাহিৰত Movement Permit লৈ কিমান ধান বেচিলে তাক আমি কব নোৱাৰোঁ। উদাহৰণ হিচাবে ইয়াত দিছে—

For instance, Langhing Marketing Society entered in their cash book at page 86 a sum of Rs. 74, 36, 6 79. 28 2. towards the cost of paddy. The direct purchase of paddy by the Millers was at the rate of about Rs. 20 per quintal less than the price fixed under the Food Grain Price Control Order, 1968.

আমি খবৰ কৰি দেখা পাইছো বা যি Recard দেখিছো তাৰ পৰা দেখ, যায় যে এই ধান বিলাক Marketing এ কিনা নাই কিনিছে Miller এ। কিন্তু ধান কিনা হিচাব Marketing ৰ হাততে থাকিব কাৰণ Miller এ কমিচন পাব। ফলত আজি চৰকাৰে বহুত টকাৰ কমিচন হেৰুৱাইছে। সভাপতি মহোদয় আজি Langling Society এ মিকিৰ পাহাৰত ৩ টকা মোনে ধান বেচিব লগা হৈছে। আজি এই দৰেই Private Party বিলাকে জনজাতীয় লোকক শোষণ কৰিছে। আজি Society এ মাত্ৰ Record হৈ ৰাখিছে।

The total procurement target for 1969-70 was 36 lakhs quintal. But only 12 2 lakhs quintals could be procured.

যে তাত ১২.৫ লাখ টকা সংগ্ৰহ কৰিলে আৰু ২৩.৫ লাখ Quintal ধান Private Party এ কিনিলে। এই Permit যদি এই Private Party ক নিদিলেহেঁতেন তেতিয়াহলে এই টকা Apex-Marketing ত জমা হলেহেঁতেন আৰু আমাৰ খেতিয়ক সকলে নিৰ্দ্ধাৰিত দামত ধান বেচিব পাৰিলেহেঁতেন কিন্তু আজি এই Apex Marketing Society ২৩.৫ লাখ টকাৰ কামচনৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে আৰু খেতিয়ক সকলেও নিৰ্দ্ধাৰিত দাম পোৱাৰ পৰা বঞ্চিত হৈছে। আজি এই মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে সমবায় আন্দোলনৰ বিৰুদ্ধে কৰা কামৰ এইয়ে জলন্ত নিৰ্দেশন। Hence 23.5 lakhs of quintals of paddy went to black-market under the cover the permit issued on the basis of recommendation of the Minister, Cooperation.

আজি শালি ধানৰ নামত আত্মদান কিনিছে আৰু আত্ম বুলি শালি চালান দিছে। This was also due to purchase of sal in the name of anu and export of sal in the name of anu. It is also proved by the fact that whereas the purchase by Societies found to be 12 lakhs 2 thousand quintals and export shown is 11 lakhs 7 thousand quintals. The most interesting thing is that anu procurement was shown where was not produced. This had caused a loss to the Anu tune of crores of rupees to the growers.

ইয়াৰ দ্বাৰা আজি চৰকাৰৰ কোটি-কোটি টকা ক্ষতি হৈছে আৰু খেতিয়ক

সকলোৰো লোকচান হৈছে। তথাপি আমাৰ কৃষি মন্ত্ৰীৰ খেতিয়ক বাইজৰ প্ৰতি কি দৰদ। ৫ নং আছে—

The letter dated 12th January, 1970 written by the Minister Shri L. P. Goswami to the Supply Department for extension of time is a proof of serious.

কাৰণ তেখেতে নিজেই এওঁলোকক ধান Lift কৰিবলৈ দিছিল আৰু তাৰ পাচত Deposit Fail কৰাত যোগান বিভাগলৈ চিঠি লিখিছে — “হে বন্ধু এই Permit আপুনি extend কৰি দিয়ক।

We have examined the facts and found the the nominees i. e. the Bhagawati Trading and the others whom the Minister specifically recommended did not deposit Rs 35 lakhs.

ইয়াৰোপৰি আজি ৩৫ লাখ টকা জমা দিয়াৰ কথা কৈছে যদিও এই টকা তেওঁলোকৰ নামত জমা হোৱা নাই। লোকে জমা দিয়া টকা নিজৰ বুলি কৈছে। The Minister is therefore guilty of responsibility and of giving false statement.

গতিকে ইয়াতো পৰিস্থাৰ ভাৱে প্ৰমানিত হৈছে যে, মন্ত্ৰী মহোদয়ে False statement দিয়াৰ কাৰণে আৰু দায়িত্বহীনতাৰ কাৰণে দায়ী। The action of the Minister, Cooperation had harmed the cooperative movement in this state and brought a huge financial loss to the state Government also.

ইয়াত ছটা দশৰ পৰা মন্ত্ৰী মহোদয় দায়া এটা হৈছে মানুহৰ আস্থা সমবায় আন্দোলনৰ প্ৰতি নাহাকয়া কাৰণে আৰু দ্বিতীয়তে আজি বজহুৱা ভণ্ডালৰ যিখান টকা ক্ষতি কাৰণে সেই ক্ষেত্ৰতো মন্ত্ৰী মহোদয়ক কোনো কাৰণেই বেহাই দিব নোৱাৰ।

“If the entire quantity of 25 thousand 5 hundred M.T. of rice would have exported through the F.C.I. there would have been a profit to the State Government at the rate of Rs. 4.75 per quintal which comes to approximately about 19,67,750 rupees.”

ইমান বিলাক টকা লাভ হ'লহেতেন কিন্তু তাৰ পৰা বঞ্চিত কৰিলে। F.C.I. ৰ

যোগেদি ভাগৱতী ট্ৰেডিং কেডিয়াৰ লগত জড়িত হৈ ! গতিকে দেখা যায় তাৰ কাৰণে দায়ী মন্ত্ৰী গৰাকী।

“All their actions in the part of the Minister Co-operation and procuring Agent, on the pretext of liquiditing the stock and repayment of loan created a condition in which the procurement target of 1969-70 had failed.”

গতিকে stock ত থকা ধান বিলাক বিক্ৰী কৰি উলিয়াই দিলে আৰু আনহাতে টকা পৰিশোধ কৰাৰ নামত ১৯৬৯-৭০ চনৰ যি Procurement Policy তাকো ব্যৰ্থ কৰিলে এই মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে।

“As a result the growers had to suffer great hardship and loss to the tune of 4 crores of rupees at the average rate of loss of Rs. 20 per quintal of paddy”.

গতিকে আমৰ হিচাবত বহুত বেছি টকা খোৱাকৰ লোকচান হোৱা দেখা যায়।

“And moreover the consumers had to purchase rice from the open market throughout the year paying on an average 35 P more than the Government fixed price per Kg.”

চৰকাৰী ভাৱলত থকা চাউলখান বাহৰৰ এজোৰ সকলক দি দিলে। ফলত খৰদদাৰ সকলে প্ৰাতোকলোত ৩৫ পইচা বেছিকৈ চাউল কানব লগায় হ'ল। সমাজতান্ত্ৰিক দেশত জনসাধাৰনৰ প্ৰতি এহটো এটা সাংঘাতিক অপৰাধ।

“Thus the consumers also had to suffer a loss to the tune of 5 crores of rupees.”— অৰ্থাৎ খৰদদাৰ সকলে ৫ কোটি টকা বোচ ভাৰ লগায় হ'ল। এই যে ৪/৫ কোটি টকা খোৱাকৰ সকলৰ বা খৰদদাৰ সকলৰ পৰা শোষণকাৰ ব্যক্তিগত ব্যৱসায়ী সকলক লাভবান কৰিলে তাৰকাৰণে মন্ত্ৰী গৰাকীয়ে দায়ী নহয় নে? ইয়াৰ কাৰণে ২৩ লাখ কুইণ্টল ধান কানবলৈ Permit দিয়া হৈছিল। “For which above mention private parties were given permit to purchase from the open market”. “Finally, from the above mentioned acts and circumstances the Minister, Co-operation and Agriculture nameiy Shri L. P Goswami is found guilty not

only of indiscretion and impropriety, but also culpability. It is therefore recommended that the Government should start legal proceedings against him and his associates for giving them the punishment they deserve".— গতিকে ইয়াত কৈ গুৰুতৰ অপৰাধী আৰু কোন আছে।

গতিকে কেবল মন্ত্ৰী সভাৰ পৰা খোদ দিয়াৰ দ্বাৰাই এই জাতীৰ অপৰাধী গৰাকীৰ বিচাৰ কৰা নহয়। গতিকে এইজন ব্যক্তি যিজন সমগ্ৰ অৰ্থনীতিৰ ব্যৱহাৰ অপৰাধ তেওঁৰ বিচাৰ আদালতত হব লাগিব। আনহাতে scandale জড়িত লোক সকলক যেনে ভাগৱতী ট্ৰেডিং কোডিয়া আৰু Marketing সভাপতি শ্ৰীশৰ্মাৰ বিচাৰ যে এই বিধান সভাই কৰিব নোৱাৰে গতিকে তেওঁলোকক আহনৰ জড়িয়ে আদালতত হাজৰ কৰি বিচাৰ কৰিব লাগিব। নহলে ইয়াৰ অন্য কোনো পথ নাই। আনহাতে সদনে এই Minority ৰিপোৰ্টটো গ্ৰহণ কৰি দোষা সকলক আদালতত উপযুক্ত শাস্ত বাহবলৈ মহা অস্থৰোধ্য কৰি বক্তব্যৰ সামৰান মাৰলো।

Shri Premodhar Bora:— চেয়াৰমেন মহোদয়, গোৰামা ডাঙৰায়াৰ বিৰুদ্ধে বিধান সভাৰ ১৪ সামান্য গঠন কৰি দাখল তেখেত সকলৰ প্ৰতিবেদনখন মই সংবাদৰ চনদ বুলি আখ্যা দিছো। এই কাৰণেহে কেছে যে ইয়াৰ জৰিয়তে গণতন্ত্ৰক বক্ষণাবেক্ষণ কৰা হৈছে। আত্মালৈকে বোধ হয় গণতন্ত্ৰ ৰাজনীতিত অসম বুৰঞ্জীত এনে উদাহৰণ হোৱা নাছিল। স্বৰ্গীয় চালহাদেৱে গণতন্ত্ৰৰ মৰ্যাদাৰক্ষাৰ কাৰণে আৰু সদনক সন্মান দেখুৱাব কাৰণে এই Minority Report গ্ৰহণ কৰিছে। আজি আমাৰ চোখুৰা দেৱেও এই ৰিপোৰ্ট গ্ৰহণ কৰিলে সদন তথা গণতন্ত্ৰক আস্থা দেখুৱা হব। এগৰাকী মন্ত্ৰীক দোষা সাব্যস্ত কৰা হ'ল কিন্তু তেওঁৰ ১৪ সকল কমচাৰা সেই সকলেও বেহাৰ পোৱা উচিত নহয়। আজি এই সমবায় বিভাগৰ মূৰব্বী মন্ত্ৰীজনক দোষা সাব্যস্ত কৰাৰ লগতে ১৪ বিলাক কেলেঙ্কাৰী সমবায় অনুষ্ঠান আছে সেই বিলাকেও যেন অনুৰূপ দৃষ্টি পায়। আজি যি বিলাক উচ্চ পদস্থ আফচাৰৰ প্ৰবেচনাত বা সংশ্লিষ্ট বিভাগৰ আফচাৰ বিলাকৰ কাৰণে এই ঘটনা সংঘটিত হ'বলৈ পালে তেওঁলোককো যেন ইয়াৰ দ্বাৰা চৰকাৰে এটা ব্যৱস্থা হাতত লয় আৰু লগতে কলাবজাৰত

জড়িত লোকসকলৰ ইয়াৰ জৰিয়তে শান্তি দিয়ক আৰু সমবায় বিভাগৰ যি মূল উদ্দেশ্য অৰ্থাৎ ৰাইজৰ সহায় সহযোগ বঢ়োৱা সেইটো অক্ষুন্ন ৰাখে। মই আৰু বেছি কবলৈ সময় নাই। মাত্ৰ এই কথাই মই আজি কওঁ যে শ্ৰীগোস্বামীৰ বিৰুদ্ধে যিখন Committee ৰ Report এই খনক মই এখন সাংবিধানিক চনদ বুলি আখ্যা দিছো আৰু আমাৰ দেশ এই আহিৰে পাৰ-চালিত হ'লে আমাৰ গণতন্ত্ৰক সন্মান কৰা হ'ব আৰু আমাৰ এই পবিত্ৰ সদনকো উপযুক্ত সন্মান প্ৰদৰ্শন কৰা হ'ব। গতিকে শ্ৰীগোস্বামীৰ লগত জড়িত লোক সংলীষ্ট সকলোকে উপযুক্ত শাস্তৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে।

Shri Sailen Medhi :—সভাপাত মহোদয় আমাৰ সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ গোস্বামীৰ বিৰুদ্ধে আমাৰ সদনৰে মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোবিন্দ কলিতাই অনা আভযোগৰ ওপৰত তাক অলুপ্তান কাৰণৰ কাৰণে গঠন কৰি দিয়া inquiry Committee ৰ Report বৰ্তমান আমাৰ সন্মুখত উপস্থিত। সমবায় আন্দোলনৰ নাছন। এটা আন্দোলনক ধ্বংস কৰাৰ কাৰণে তাৰ উন্নতিৰ পাৰপন্থী হৈ যি বিলাক লোকে প্ৰতিবন্ধকতাৰ সৃষ্টি কৰি থয় দিছিল তাৰ বিৰুদ্ধে তাত্ৰ জনমতৰ অভাৱ নহয়। আমি জানো যে ধনতান্ত্ৰিক অৰ্থনৈতিক কৰাল গ্ৰাসৰ পৰা জনসাধাৰণক ৰক্ষা কৰাৰ মাত্ৰ এটা উপায়েই আছে আৰু সেই হৈছে সমবায় আন্দোলন। অৰ্থনৈতিক দিশত তাৰ প্ৰতিদ্বন্দ্বতা হোৱাৰ লগে লগে প্ৰতিদ্বন্দ্বা ব্যৱস্থায়ী বিলাকো প্ৰতিবন্ধকতাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হয়। সেই ক্ষেত্ৰত সেই ধনতান্ত্ৰিক দেশ সমূহত দেখিছো যে সমবায় আন্দোলনৰ জৰিয়তে ধনতন্ত্ৰবাদী অৰ্থনৈতিক দেশ সমূহৰ জনসাধাৰণক সকাহ দিবৰ কাৰণে একমাত্ৰ উপায় এই সমবায় বিভাগ। কিন্তু ধনতান্ত্ৰিকতাবাদে জনসাধাৰণক সকাহ দিবলৈ চেষ্টা কৰা এই সমবায় আন্দোলনক ধ্বংস কৰাৰ কাৰণে নানা ধৰণে চিন্তা চচ্ছা কৰি আছে। সমবায়ক নানা প্ৰকাৰে ব্যতি ব্যস্ত কৰাৰ চেষ্টা কৰি আছে। যাতে সমবায় আন্দোলনে কোতয়াও যুৰ তুলি উঠিব নোৱাৰে। জনসাধাৰণৰ হিতকৰ এনে এটা অলুপ্তানক ধ্বংস কৰিবলৈ যোতয়া এক শ্ৰেণীৰ লোকে প্ৰচেষ্টা কৰে তেতিয়া জনসাধাৰণৰ স্বার্থৰ পৰিপন্থী এই লোকসকলক দোষী সাব্যস্ত কৰাও এটা দায়ী হৈ পৰিছে। আমাৰ সন্মুখত হুটা Report

দাখিল কৰা হৈছে—এটা হৈছে Minority Report আৰু আনটো Majority report কিন্তু দুয়োটা কমিটিৰে ভিতৰত তাৰতম্য বিশেষ নাই। যি বিলাক বিষয়ত তেওঁ দোষী সাব্যস্ত হৈছে সেই সকলোবিলাক ণ্ডিয়েই প্ৰায় একে। মাত্ৰ সংখ্যা গৰিষ্ঠ Report ত এই ধৰণে কোৱা হৈছে যে সমবায় মন্ত্ৰীয়ে যদি এইটো নকৰিলেহেঁতেন তেনেহলে, এইটো ভাল হলেহেঁতেন। সমবায় মন্ত্ৰীয়ে এই ধৰণৰ কামত উৎসাহ দিব নোলাগিছিল। সমবায় মন্ত্ৰীয়ে এইটো কৰা হলে এনে নহলেহেঁতেন। ইত্যাদি এনে ধৰণৰ কিছুমান কথা কৈছে যদিও বিশেষকৈ বিৰোধী সদস্যৰে গঠিত হোৱা Report মতেই মন্ত্ৰীজনা দোষী সাব্যস্ত হ'ল। তেওঁলোকে মন্ত্ৰীজনাক আৰু সংশ্লিষ্ট জড়িত থকা বিষয়া সকলকো দোষী সাব্যস্ত কৰাছে। সংখ্যাগাধৰ ফৈদে দাখিল কৰা Report মতেও সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে জানি শুনিও বা জড়িত লোক-সকলৰ লগত ভুল বুজাবুজুৰ কাৰণে হলেও সমবায় আন্দোলনক ধৰ্মসৰ মুখলৈ ঠোল দি ৰাজহুৱা ধন বা চৰকাৰৰ ভঁৰালৰ ধনৰ এনে অথবা অপচয় কৰাৰ কাৰণে দোষী সাব্যস্ত হৈছে যোতয়া এই জড়িত হোৱা লোক সকলে আৰু মন্ত্ৰীজনাই উপযুক্ত শাস্তি পাব লাগে। এই Report মতে তেওঁকেই জগৰীয়া কৰিব লাগে। ইয়াৰ কাৰণে ফৌজদাৰী আইনৰ জৰিয়তেও যদি-কৰিব পৰা যায় তেনেহলে, -কাৰবাৰ কৰা ব্যৱসায়, জড়িত বিষয়া আৰু সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীক জগৰীয়া কৰি তাৰ যথাযথ শাস্তিৰ ব্যৱস্থা কৰিব লাগে। যিহেতুকে Majority Report আৰু Minority Report দুয়োতাই ইতিমধ্যে সদনত দাখিল কৰা হৈছেই আৰু আমাৰ মাননীয় সদস্য শ্ৰীহুদা ডাঃৰীয়াইও ঘটনাৰ আদ্যোপান্ত সকলো বিৱাৰ কৈছেই গতিকে এই বিষয়ত মই আৰু বোছ কব নোখোজো। মই মাত্ৰ ইয়াকে কওঁ যে যিকোনোতেই নহওক কিয়, সমবায় আন্দোলনত যোতয়া আঘাত হানলে আৰু ৰাজহুৱা ধনৰ অপচয় অপব্যৱহাৰ কৰি ক'লা-বজাৰৰ মূণ্ড কাৰলে তাৰ কাৰণেই আইন মতে বিচাৰ আৰু দোষাৰ দণ্ড হোৱা বাঞ্ছনীয়।

আজি সমবায় মন্ত্ৰীয়ে পদত্যাগ কৰিবলৈ বাধ্য হ'ল। তেখেতে পদ-ত্যাগ পত্ৰ দাখিল কৰিবলৈ বাধ্য হ'ল মাত্ৰ এটা কাৰণতেই সেইটো বাই-

জেও বুজিলে যে তেখেতৰ বিবোধে অন্য অভিযোগ বোৰৰ তদন্ত কৰি inquiry Committee এ দোষী সাব্যস্ত কৰি Report দাখিল কৰিলে। কংগ্ৰেছ দলৰ হেঁচাত বাধ্য হৈ তেখেতে Resignation submit কৰা নাই। কাৰণ সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে পদত্যাগ কৰিলেও এই গুৰুত্বৰ অভিযোগত অভিযুক্ত ব্যৱসায়ী সকলৰ বিছাৰ চৰকাৰে এতিয়াও কৰিব পৰা নাই। গতিকে বেলেগ ধৰণেৰে আৰু এই কথাৰ প্ৰমাণ কৰাৰ কোনো প্ৰয়োজন নাই। গতিকে মই দাবী কৰোঁ সৰ্ব্বতোপ্ৰকাৰে সমবায় আন্দোলনক আঘাত কৰিবলৈ চেষ্টা চলোৱা এই দুৰ্নীতি পৰায়ন লোকসকলৰো বিচাৰ হোৱা নিতান্ত উচিত।

কিন্তু সেই সকলৰ ওপৰত চৰকাৰে কোনো ব্যৱস্থা লব নোৱাৰিলে আৰু বিশেষকৈ আমাৰ আজ কওঁ সেই সকলোবলক দায়িত্ব যোগান বিভাগৰেই আছিল। সভাপাত মহোদয় আমাৰ প্ৰতিবেদনত আছে আৰু যিসকল ব্যৱসায়ী আছিল সেইসকলে এই ব্যৱসায় কাৰণে এৰি দিলে। ব্যৱসায়ী সকলৰ Licence movement permit or permit extension ইত্যাদি যোগান বিভাগতেই। সেই ব্যৱসায়ী বোলাকে বিক্ৰী কৰা বা ক্ৰমাৰ মূল্য যোগান বিভাগৰেই নিৰ্দ্ধাৰণ কৰা হয়। গতিকে দায়িত্ব আছিল। এই সকলোখন কাম যোগান বিভাগেই কৰিব লাগে। বাদও সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীকেই দায়ী কৰা হৈছে। তথাপিও অকৃতপক্ষে প্ৰশাসনিক কাৰ্য্য যোগান বিভাগৰ যোগাৱৰ্ত্ত হৈছে। আমাৰ প্ৰতিবেদনত কোৱা হৈছে যে যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ নিৰ্দ্ধেশ ক্ৰমে এইবোৰ কাম কৰা হৈছিল। এই কাৰণে দুৰ্নীতিৰ অভিযোগত যদি সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰী যাব লগা হ'ল তেন্তে যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী কেনেকৈ হয় তাত আছে? সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীক পোনপতীয়াকৈ Accuse কৰা হয়। জগৰায়া কৰা হোৱা নাই। অকৃতপক্ষে যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে সমভাৱে জগৰায়া সেই কাৰণে যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে নিজৰ দোষ স্বাক্ষৰ কৰি পদত্যাগ কৰিবলৈ আগবাঢ়ি আহিব লাগিছিল। যোগান বিভাগে যদি নিজে enquiry কৰিলেহেঁতেন তেন্তে তথ্য হৈছিল এই ঘটনা ঘটিবলৈ নাপালেহেঁতেন। তেওঁলোকে ৫০ লাখ টকা জমা দিছিল সেই কাৰণে তেওঁলোকক permit দিবই লাগিব। যোগান বিভাগৰ

বিষয়া আছে উক্ত পদস্থ কর্মচাৰী আছে আৰু এই বিভাগে গোটেইখিনি কথা অনুসন্ধান কৰি চাব লাগিছিল। কিন্তু যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কৈছে যে আমি enquiry কৰিছিলো। কিন্তু আচলতে কোনেও টকা জমা দিয়া নাই। Movement permit দিয়াৰ দায়িত্ব যোগান বিভাগৰেই সেই কাৰণেই যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে কব লাগিছিল এই ঘটনাৰ বাবে মইয়েই দায়ী সম্বায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ কোনো দোষ নাই। Order যোগান বিভাগৰ যোগেদি হয়। মই আচৰিত হৈছো যে যিজন মন্ত্ৰীৰ কোনো দায়িত্ব নাই যিজনে final order দিয়া নাই সেইজনকে বিভাৰিত কৰা হ'ল। তেওঁক আঁতৰাই যোগান বিভাগে আনন্দৰে বহি আছে। যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে ভাবিব পাৰেনে এজন মন্ত্ৰীৰ ওপৰত দোষ দি নিজে বাছি গ'ল। কিন্তু যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীয়ে নিজৰ বুকুত হাত দি কব পাৰিবনে এই ক্ষেত্ৰত তেখেত দায়ী হয় নে নহয়। সেই কাৰণে আমি সদনৰ পৰা দাবী জনাব লাগে ব্যক্তিগত কথা বাদ দি মন্ত্ৰীৰ দায়ীত্ব কাৰণেই যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী নিজৰ গাৰ্ভীত বৰ্দ্ধি থাকি নালাগে বুলি এটি সদনৰ পৰা এটা প্ৰস্তাৱ লব লাগে। আৰু যিহেতু এজন মন্ত্ৰীৰ কাৰ্য্যৰ বাবে গোটেই মন্ত্ৰী সভাই দায়িত্বশীল তেনেস্থলত গোটেই মন্ত্ৰী সভাই সংসাহসেৰে আগবাঢ়ি আহি পদত্যাগ কৰিব লাগিছিল। ইয় প্ৰকৃততে দোষী তেওঁক ভেইল জৰিমনা কৰাৰ ব্যৱস্থা নৰা হ'ল আমাৰ বাইজে বুজি পালেহেঁতেন যে কংগ্ৰেছ চৰকাৰৰ সংসাহস আছে আৰু জনসাধাৰণৰ কাৰণে প্ৰকৃততে শুভবাস্তৱী। কিন্তু এজন মন্ত্ৰীক বাদ দি মন্ত্ৰী সভাৰ দোষ সৰুৱাব খুজিছে। যি Report দাখিল কৰা হৈছে তাত সংখ্যা লঘিষ্ঠ Group য়ে এটা Disenting note দিছে। সেই Note অনুযায়ী প্ৰকৃত দোষীৰ আদালতত বিচাৰ হ'ব লাগে। সেই কাৰণে মই সংখ্যা লঘু Group ৰ Report টো গ্ৰহণ কৰিবলৈ দাবী জনাই মোৰ বক্তব্য সামৰণি মাৰিলো।

Sri Phani Bara : সভাপাত মহোদয়, এই Report সম্পৰ্কে আৰু এই বিচাৰটোৰ সম্পৰ্কে বহুলাই কোনো বক্তব্য দিব খোজা নাই। কাৰণ এই বিচাৰটোত মইও এজন সদস্য আছিলো। আৰু সেই বিচাৰৰ সদস্য হিচাবে যিটো অভিযোগ কৰি আৰু সম্বায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীৰ বিৰুদ্ধে অনা

হৈছিল আৰু সেই অগিযোগৰ সংক্ৰান্তত যিমান বিলাক তথ্য সংগ্ৰহ কৰা হৈছিল সেই সকলো বিলাক তথ্য সংগ্ৰহ কৰি যিমান বিলাক সাক্ষীবাৰী অনা হৈছিল আৰু যিমান বিলাক সাক্ষীদাদীলৈ আমি লিখিত ভাবে Report দাখিল কৰিলো।

এই Report দাখিলকৰাৰ পিছতেই সেই Reportৰ ওপৰত যি আলোচনা হৈছিল তাত শাসক দল কংগ্ৰেছ পাৰ্টীৰ সদস্য সকল যি বক্তব্য ডাঙি ধৰিছিল সেই বিলাক জানিবলৈ পাই আমি সুখি হৈছিলো কাৰণ এই দলগত বা দলীয় সংক্ৰান্তৰ বিষয় বস্তু নহয় বুলি কোৱা শুনিবলৈ পাইছিলো আৰু সেই কাৰণে আমি আনন্দ পাইছিলো। এতিয়া আমি আশা কৰিছো যে, যেতিয়া এই বিষয়টো আলোচনা হৈছে আমাৰ শাসক কংগ্ৰেছ দলে শাসক দলৰ লোক সকলে শৈলেন যেনী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে সংসাহসৰে মনোভাৱ প্ৰদৰ্শন কৰে, আৰু নিজ দেশৰ মানুহৰ বাবে আৰু দেশখনৰ উন্নতিৰ কাৰণে অন্যায়ৰ প্ৰতিকাৰ কৰিবলৈ যেন আগবাঢ়ি আহে।

আমাৰ প্ৰত্যেক জন সদস্যই কয় যে “আমাৰ দেশত কৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়। লাচিত দেশ ৰক্ষা কৰিবৰ কাৰণে আগবাঢ়ি যাওঁতে “দেশত কৈ মোমাই ডাঙৰ নহয়” বুলি কৈ মোমাম্বৈকৰ শিৰচ্ছেদ কৰিবলৈকো কুৰ্ণাবোধ কৰা নাছিল। এই ফালৰ পৰা আমি দেখিছো যে আমাৰ এই আলোচনাও কংগ্ৰেছ দলৰ সদস্য সকলে অংশ গ্ৰহন কৰা নাই। আমি দেখিছো প্ৰথমতে এই Report দাখিল কৰাৰ সময়ৰ পৰা যি গুৰুত্ব আৰোপ কৰা হৈছিল সেইটোৰ আজি পৰিবৰ্তন হৈছে। কাৰণ এতিয়া তেখেত সকল নিৰ্বাক নিম্পাণ্ড আৰু নিমাত। তেখেত সকলে ভাবিছে যে এইটো শেষত যেতিয়া ভোটলৈ আহিব তেতিয়া তেখেত সকলৰ সংখ্যা গৰিষ্ঠতাই বিৰোধি দলৰ এই প্ৰস্তাবটো নাকচ কৰি দি ন্যায়ৰ প্ৰতি যদি তেখেত সকলে অবমাননা কৰে তেতিয়া হয়টো আমি বৰ দুখ পাম। অবশ্যে আমি দুখ পোৱাটো তেখেত সকলৰ কাৰণে ডাঙৰ কথা নহয়। কিন্তু আমাৰ লগে লগে যি বিলাক ন্যায়পৰায়ণ আৰু সংপ্ৰকৃতিৰ লোক, তেওঁলোকেও দুখ পাব আৰু ইতিহাসত এটা কলঙ্কৰ অধ্যায় লিপিবদ্ধ হব।

সেই কাৰণেই মই আশা কৰা এই বিলাক কথাত যেন তেখেত সকলেও মনোযোগ দিয়ে।

সভাপতি মহোদয়, আমাৰ যি খন প্ৰতিবেদন, দাখিল কৰা হৈছে তাত সংখ্যা গৰিষ্ঠ সদস্য সকলৰ মতামত আৰু কম সংখ্যক সকলৰ যি মতামত তাৰ ভিতৰতো বহুটো মিল আছে। মই সংখ্যা গৰিষ্ঠ সকলৰ ওপৰত অভিযোগ নকৰো। কিয়নো আমি জানো যে তেখেত সকলৰ এটা সীমাবদ্ধতা আছে, আৰু এটা হেচনা আছে। সেই কাৰণে তেওঁলোকে সম্পূৰ্ণ স্বাধীন ভাবে মতামত বাক্য কৰিবলৈ অস্ববিধা পাইছে। এই কথা সকলোৱে জানে। তেখেত সকলেই সীমাবদ্ধতা আৰু হেচনাৰ মাজত থাকি—যি মতামত দিছিল এইটো পঢ়ি দিলে পৰিষ্কাৰ হব। তেখেত সকলে যি কৈছে তাত ইমানভেই সমাপ্ত হব লাগে বুলি কৈছ। কিন্তু কথাটো এনেকুৱা ধৰণৰ এটা গল্প অবশ্যো গল্পনত্ব সচ। ঘটনা মই শুনিছিলো—এজন ওৰণী আছিল। তেওঁ সাধাৰণতে যি বিলাক দৰ্খাষ্ট লিখে সেই বিলাক বঙলা ভাষাত লিখে 'গেটেই থিনি কথা বঙলা ভাষাত লিখি শেষৰ শাকটোত লিগি দিয়ে "বিষয়টো তদন্তৰ কাৰণে অনুৰোধ কৰা হ'ল"। অৰ্থাৎ শেষৰ বাক্যটো অসমীয়া ভাষাত লিখে। আমাৰ সংখ্যা গৰিষ্ঠ সদস্য সকলৰ যিটা Report সেই Report টোৰ অবস্থাও এনেকুৱাই। এই দোষ যিমান পৰা যায় সিমান বিশ্লেষণ কৰিহে, মতামতো দিছে—আৰু এই সকলো বিলাকেই প্ৰমাণ কৰে যে মন্ত্ৰী জনৰ ওপৰত যি বিলাক অভিযোগ অহিছ সেই বিলাক অভিযোগ বুলি ধৰাৰ খল আছে সেই বিলাক ন্যায্যসংগত আৰু তাৰ পৰা বেহাই দিব নোৱাৰি। যি হল হল এতিয়া আৰু এই থিনিতে পৰিসমাপ্তী ঘটাব লাগে। এইটো কথা আমিও বুজো যে এটা দলত থকা মন্ত্ৰী গৰাকীক খেদোৱাৰ কথাত যিদৰে ইন্দীৰা গান্ধীয়ে মোৰাৰজী দেশাইক খেদাও ত এদল মানুহৰ বুকু ধপ ধপাইছিল যে কেবানী এজনক কামৰ পৰা বৰ্খাস্ত কৰাৰ দৰে মন্ত্ৰী এজনকো বৰ্খাস্ত কৰিছে এই কথাত সকলোৰে বুকু কথা স্বভাবিক। এই বিলাক সৰু সৰু কমিটি হলেও এই কথা আগতে স্বীকাৰ কৰি লৈ শেষত নিজৰ দলৰ এজন মন্ত্ৰীক বৰ্খাস্ত কৰাৰ যি ইচ্ছা হাবিয়াস সেই ইচ্ছাৰ বসবৰ্ত্তী হৈ এইটো কৰিছে।

সভাপতি ডাঙৰীয়া, মোৰ কথাসৰ আপুনি মন কৰিব, মই ছই এষাৰ কথা আপোনাৰ দৃষ্টি গোচৰ কৰো। আমাৰ সংখ্যা গৰিষ্ঠ সদস্যৰ Report ৰ ২২ পৃষ্ঠাত কৈছে “In the permit, this matter had been made the charge of the Apex Marketing which, however, does not appear to have taken seriously, for it had not brought any difficulties in this regard to the notice of the Supply Dept. The result was providing possible scope for avoidable corruption তাৰ মানে দুৰ্নীতি কৰিবৰ কাৰণে এই দৰে সহায় কৰাৰ কথাটো স্বীকাৰ কৰিছে। আৰ্কা ২৩ নং কৈছে—“This recommendation bearing the stamp of an active interest on the part of the Minister, Co-operation in the affairs of the Apex Marketing. He speaks of some indiscretion as well in as much as this selection should have left entirely to the Apex institutions and the Supply Deptt.” এই ভাবে তেওঁলোকে বিভিন্ন প্ৰণয়িত মন্ত্ৰীক কোনো বকমে খালাচ দিয়াৰ কোনো ভিত্তি এই Report ৰ লিখা নাই। বৰং খালাচ নিদিয়াৰ কথা লিখিছে। আৰ্কা ২৪ পৃষ্ঠাত লিখিছে “He however, appears to have displayed on occasions an overanxiety as when he forwarded his recommendations on the body of duplicate applications by some parties who were eventually selected as nominees of the Apex Marketing Society by the Supply Deptt.” এই বিলাকৰ দ্বাৰা তেখেতক বেছাই দিয়াৰ কোনো ইচ্ছা নাছিল। আৰ্কা ২৫ পৃষ্ঠাৰ শেষৰ ফালে লিখিছে From the above mentioned facts and circumstances the Minister, Co-operation and Agriculture, namely, Shri Lakshmi Prasad Goswami, is found guilty not only of indiscretion.

সেই হিচাপে যিটো সংখ্যা গৰিষ্ঠৰ Report তাত কোনো বকমে মন্ত্ৰীক খালাচ দিয়াৰ কোনো উদ্দেশ্য নাছিল। সেই কাৰণেই মই কৈছো যে

তেখেত সকলৰ নিজৰ ইচ্ছা থকা স্বত্বেও কথা কবলৈ সুবিধা পোৱা নাই। যেতিয়া সাথী বাদীৰ আৰু cross Examination কৰা হৈছিল তেতিয়া আমিও উপস্থিত আছিলো। আমিও বুজিছো যে দিনৰ পোহৰৰ দৰে পৰিস্কাৰ এটা অন্যায়ৰ কাম কৰিছে। এনেকুৱা এটা ডাঙৰ দোষ, যিটো দোষ চৰকাৰৰ নিজৰ নীতিৰ বিৰোধী, দেশৰ স্বার্থৰ বিৰোধী, সমবায় আন্দোলনৰ বিৰোধী কাম হৈছে। সেইটোও লিখা আছে।

আজি সদনত মই সেইকাৰণেই কব খুজিছো যে, সংখ্যাগৰিষ্ঠ সকলৰ ভিতৰতো যি শিনি বক্তব্য আছে সেইখিনি বক্তব্যকে যদি ভালকৈ অনু-ধাবন কৰে তেনেহলে আমি যদি অন্ধ নহওঁ, আমি যদি বোবা নহওঁ, আমি যদি ক'লা নহওঁ, কংগ্ৰেছী সদস্য হিচাবেও কোনো এগৰাকী সদস্যইও এই কথা কব নোৱাৰে যে, এই মন্ত্ৰী গৰাকীক খালাচ দিয়া হওঁক—এই সিদ্ধান্তলৈ আহিব নোৱাৰে। আমি আমাৰ সংখ্যালঘু Report ত কিমান মানুহৰ কিমান কোটি টকা বৰবাদ কৰা হ'ল, কিমান মানুহে বা কিমান খেতিয়কে মূৰৰ ঘাম মাটিত পেলাই উৎপাদন কৰা শস্যৰ অৰ্থাৎ মূল্যৰ পৰা বঞ্চিত হ'ল, কিমান মানুহ নিপীড়িত শোষিত বা নিৰ্যাতিত হ'ল এই সকলো বিলাক পৰিস্কাৰকৈ আমি কৈছো। and impropriety but also of culpability. He is, therefore, recommended that the Government should start legal proceedings against him and his associates for giving them the punishment they deserve, এইটো Indiscretion বুলি কংগ্ৰেছ পাৰ্টিৰ সদস্যসকলেও কৈছে। আমি আশাকৰিছিলো যে, আমাৰ চৰকাৰে এই বিষয়টো কোনো দলগত বিষয় বুলি নলৈ এটা ন্যায় বিচাৰৰ কাৰণে এই কথাখনিৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিব।

কিন্তু এই বিষয়টোত আজিলৈকে কোনো গুৰুত্ব দিয়া নেদেখি আমি ভাবিবলৈ বাধ্য হৈছো যে এই অন্যায় আৰু ধেমো-পচা কৰাই কেৱল তেওঁলোকৰ লক্ষ্য নহয়—এই ধেমো-পচা আৰু অন্যায়ক উৎসাহিত কৰাটোও চৰকাৰৰ লক্ষ্য। নহলে আমাৰ অন্য কথা ভাবিবলৈ উপায় নাই।

আজি মই শুধিব খুজিছো যে, মোৰ বন্ধু শ্ৰীশৈলেন মেধী ডাঙৰীয়াই কোৱাৰ দৰে—এই Report ত পৰিষ্কাৰকৈ প্ৰমাণ কৰি দিয়া হৈছে এই ব্যৱসায়ী কেইজনে কেৱল যে শ্ৰীলক্ষ্মী প্ৰসাদ গোস্বামীকে ঠগিছে এনে নহয়। এই ব্যৱসায়ী কেইজনে সমগ্ৰ দেশৰ প্ৰতি অন্যায় কৰিছে। এনেহলত সেই ব্যৱসায়ী কেইজন কেনেকৈ সাৰি যায়? এই চৰকাৰটো সেই ব্যৱসায়ী কেইজনৰ হাতৰ পুতলা নহয়? এইটো সৰহসংখ্যক ভোটৰ দ্বাৰা সিদ্ধান্ত কৰা কথা নহয়। এইটো নৈতিকতাৰ ফালৰ পৰা মানুহ হিচাবে, গণতান্ত্ৰিক ৰাষ্ট্ৰ হিচাবে ইয়াতকৈ আৰু জঘন্যকাম একো হব নোৱাৰে। এই ব্যৱসায়ী কেইজনক Black-List কৰা হৈছেনে? তেওঁলোকে আজি লাখ লাখ মোন ধানৰ Permit পোৱা নাইনে—তেওঁলোকে এই ব্যৱসায় কৰিবলৈ সুযোগ পোৱা নাইনে? তেতিয়াহলে আজি এই ধৰণৰ অন্যায়, এই ধৰণৰ কিছুমান চোৰাং বজাৰ, কিছুমান সমাজ বিৰোধী কাম চলি থাকে আৰু যদি এনেকুৱা লোকে সমাজত বিচৰণ কৰি থাকিব পাৰে, তেনেহলে কি উপায়েৰে এইবিলাক সমাজ বিৰোধী কাম বন্ধ কৰিব খুজিছে? সেইকাৰণে মই কৈছো যে, আমি যি প্ৰস্তাৱ আগবঢ়াইছো আৰু প্ৰতিবেদনত যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো এইবিলাকৰ ভিত্তিত এই ব্যৱসায়ী সকলৰ ওপৰত আইনসমূহ ভাৱে ব্যৱস্থা লব লাগে। কাৰণ চৰকাৰে কমিটিক এই বিচাৰ কৰিবৰ কাৰণে ভাৱ দিয়া হোৱা নাছিল। কাৰণ এই কমিটিত সকলো সাক্ষীবাদীলৈ সকলো কথা প্ৰমাণ কৰাটো সম্ভৱপৰ নহয়। এই কমিটিয়ে বহু কণ্ট্ৰ'ভাৰ্চ, বহু চেণ্টাৰ মূৰত এই গোটটোই কথাবিলাক লিখন সভাৰ আগত দাঙি ধৰিছে। কমিটিয়ে কেৱল অকল Report টোকেই দিয়া নাই। ইয়াৰ লগতে Annexure আৰু চিঠিবিলাকো দি দিয়া হৈছে; যিবোৰ সাধাৰণ মানুহেও পঢ়িলেও বুজিব পাৰিব। এই কিতাপখন পঢ়িবলৈ উকীল হব নালাগে। আজি যদি চৰকাৰে ইমানবিলাক তথ্য পোৱাৰ পাচতো এই ব্যৱসায়ীসকলৰ প্ৰতি ব্যৱস্থা হাতত নলয় তেতিয়াহলে ইয়াতকৈ আৰু বেচি দুৰ্নীতি পৰায়ণ চৰকাৰ থাকিব পাৰে বুলি আমি ভাবিব নোৱাৰো। আজি এই ব্যৱসায়ী সকলক শাস্তি দিবলৈ চৰকাৰে কিবা ব্যৱস্থা হাতত লৈছেনে? যদি কিবা ব্যৱস্থা লৈছে তেতিয়াহলে এই ব্যৱস্থা

আমাৰ আগত দাঙি ধৰক। তেতিয়া আমি বুজিম যে চৰকাৰে এই কমিটিয়ে ইমান কষ্ট কৰি অনা তথ্যবিলাকৰ ওপৰত মূল্য দিছে বা এই বিধান সভাৰ ওপৰত মূল্য দিছে। ইয়াত Majority Minorityৰ কথা বাদ দিয়ক। ইয়াত যি দুটা মত গঠন কৰিছে সেইটোও বাদ দিয়ক। আমি সকলোৱে বিধান সভাৰ বিশিষ্ট সদস্য হিচাবে, সমগ্ৰ দেশৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে একমত হব লাগে। সমগ্ৰ ৰাইজৰ প্ৰতিনিধিৰ দায়িত্বৰ কালৰ পৰা মই কৈছো যে Mr. Kadia আৰু অন্যান্য ব্যৱসায়ী কেইজনে আমাক ঠগিছে বুলিয়েই মই কৈছো। মই এইটো কথা জানো যে Party ৰ Election ৰ সময়ত কোন মুখ্যমন্ত্ৰী হ'ব কোন মুখ্যমন্ত্ৰী নহ'ব সেই সময়তে লৈছিল। ৩ চলিহাদেৰে সেই সময়ত এৰো এৰো অৱস্থা এই নিৰ্বাচনৰ কাৰণ কোনে পইচা লৈছিল মই এই কথাও জানো। কিন্তু ন'ম ম'ম একটু। কিন্তু শোন মন্ত্ৰীসকলৰ পৰা টকা লৈছিল এই কথা মই জানো আৰু সেই টকা যে খাবৰ কাৰণে লোৱা নাই মই সেই কথাও জানো—আৰু সেই কথা যে, নিৰ্বাচনত খৰচ কৰিছে সেইটোও জানো। কিন্তু তাৰ কাৰণে যদি এই ব্যৱসায়ী কেইজনক ক্ষমা কৰা হয়—শেহতিলে এই চৰকাৰৰ দুৰ্নীতিৰ বিৰুদ্ধে কথা কোৱাৰ আৰু গণতান্ত্ৰিক সমাজ ব্যৱস্থা গঢ়িব বুলি কোৱাৰ কোনো অধিকাৰ নাথাকে।

আজি মই সমগ্ৰ অসমৰ জনসাধাৰণৰ মত হিচাবে কৈছো, এমেকুৱা দুৰ্নীতিত লিপ্ত থকা ব্যৱসায়ী সকলৰ ওপৰত চৰকাৰে বিচাৰ কৰিব লাগে। আমাৰ বিশিষ্ট সদস্য শ্ৰীগোবিন্দ কলিতাই অভিযোগ আনিছিল মন্ত্ৰীৰ ওপৰত। সেই কাৰণেই যে কেৱল মন্ত্ৰীৰ কথাৰে আলোচনা কৰিব লাগিব সেইটো নহয় ইয়াৰ লগত সংশ্লিষ্ট থকা সকলোৱে ওপৰত সম-লোচনা কৰিব লাগিব। কিয়নো এই ঘটনাৰ লগত চোৰাং ব্যৱসায়ী সকল ওতপ্ৰোতভাৱে জৰিত। এই ব্যৱসায়ী সকলৰ ওপৰত যি ব্যৱস্থা ল'ব লাগে—সেই ব্যৱস্থা লোৱাত টেকনিকেলটিৰ ওপৰত দোহাই দি বহি থাকিলে আমি আমাৰ দায়িত্ব এবাই বাব খোজা হ'ব। অকল সেয়ে নহয় লক্ষীপ্ৰসাদ গোস্বামী মোৰ এজন বিশিষ্ট বন্ধু। ব্যক্তিগতভাৱে মোৰ কাৰো ওপৰত কোনো আখোজ নাই। থাকিবৰ কোনো কাৰণো নাই। কাৰো

ওচৰলৈ কেতিয়াও ব্যক্তিগতভাৱে কেতিয়াবা কিবা এটা সুবিধা দিচাবি যোৱা আমাৰ নিয়ম নাই। গতিকে ব্যক্তিগতভাৱে ভাল পোৱা বেয়া পোৱা এই বিষয়টো আমাৰ কাৰণে অচিনাকী বস্তু। ব্যক্তিগতভাৱে আমি সকলোকে ভাল পামু, ব্যক্তিগত ভাৱে আমি সকলোকে যাৰ যি প্ৰাপ্য সেই প্ৰাপ্যৰ পৰা বঞ্চিত কৰিব নোখোজো। সেই কাৰণে ব্যক্তিগত ভাৱে কাৰো বিৰুদ্ধে আমাৰ একো নাই। কিন্তু সমাজৰ স্বার্থ, দেশৰ স্বার্থৰ কাৰণে আমি কেতিয়াও কাকো প্ৰশ্ৰয় দিব নোৱাৰো। আজি লক্ষীপ্ৰসাদ গোস্বামীয়ে কিয় পদত্যাগ কৰিব লগা হ'ল? তেখেতে যি পদত্যাগ পত্ৰ দিছিল—তাত লিখিছিল “এজন মানুহৰো যদি মোৰ ওপৰত সন্দেহ আছে তেন্তে মই থাকিব নোখোজো।” এইটোৱে যদি কথা হয়, তেন্তেহলে এইটো ভাল কথা, মহৎ কথা। সেয়ে যদি হয়, তেতিয়াহলে যেতিয়া মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোবিন্দ কলিতাই সন্দেহ প্ৰকাশ কৰিছিল আৰু যি মুহূৰ্ত্তত অভিযোগ দাঙি ধৰিছিল, সেই সময়তে তেওঁ পদত্যাগ কৰিব লগিছিল।

সভাপতি মহোদয়, আমাৰ অশিক্ষিত বাইজক, বাৰ্জনৈতিক ভাৱ আচৰন বাইজক তেখেতসকলে ঠগি ঠগি খাইছে। এইদৰে বহুদিন বৰ্ত্তি আছে আৰু হয়তো বহুদিন বৰ্ত্তি থাকিব। সেইকাৰণেই সভাপতি মহোদয় আমি বাইজক ভৱা কথা কবলৈ বাদ দিছো। এই কথা সত্য নহয়নে যে, এই ১৪ নং Room তে বহুতো কংগ্ৰেছী সদস্যই এই কথা কোৱা নাছিলনে যে, যদি এই Report ৰ কোনো বিচাৰ নহয়, ইয়াৰ যদি ন্যায় বিচাৰ নহয়, তেতিয়াহলে আমি বিৰোধী দলৰ লগত ভোট দিবলৈ বাধ্য হয়। কংগ্ৰেছ দলৰ ভিতৰত বিবাট সংখ্যক সদস্যই এই মত যে ব্যক্ত কৰিছিল এইটো কথা অস্বীকাৰ কৰিব পাৰিবনে? এইটো কথাও সত্য নহয়নে, যদি লক্ষীপ্ৰসাদ গোস্বামীয়ে পদত্যাগ নকৰিলেহেঁতেন তেন্তেহলে এই মন্ত্ৰীসভা ভাঙি টুকুৰা টুকুৰ হ'লহেঁতেন? আৰু এইটো কথাও সত্য নহয়নে যে, মন্ত্ৰীসভা বক্ষাৰ বাৰণে, কংগ্ৰেছ দলৰ বক্ষাৰ কাৰণে এজনক বলিশালৰ পাঠাৰ দৰে মূৰত সেন্দূৰ সানি বলিশাললৈ আগবঢ়াই দি দলীয় ৰাজত্ব বক্ষা কৰা হোৱা নাইনে? মই যদি লক্ষীপ্ৰসাদ গোস্বামী হোৱা-

হেঁতেন ; তেতিয়াহলে মই বলিশালত ডিঙি আগবঢ়াই দিয়াৰ আগতেই আৰু কেইজনমানকো মোৰ লগতে মূৰত সেন্দূৰ দি সাঙুৰি বলিশাললৈ নিয়াৰ ব্যৱস্থা কৰিলোহেঁতেন। কিন্তু দুৰ্ভাগ্য যে, মাননীয় সদস্য লক্ষী প্ৰসাদ গোস্বামী অলপ দিনৰ আগলৈকে এই দলত আছিল আৰু তাৰ পাছত গৈ মন্ত্ৰীসভাৰ গাদী গুৱনী কৰিছিল। কিন্তু তেখেতৰ এই সংসাহস নহল। ইয়াৰ পাছতে তেখেতে খবৰ কাগজত জনসাধাৰণক ভুৱা দিয়াৰ কাৰণে এটা বেলেগ বিবৃতি দিছে। মই সেই বিবৃতিটোৰ কাৰণে বেয়া পাইছো। মই ভাল পালোহেঁতেন, হিম্মত থকা বুলি গণ্য কৰিলোহেঁতেন যদি তেখেতে কলেহেঁতেন, মই অকলে দোষী নহয় Cabinet ত সিদ্ধান্ত কৰিছিল ধান বিক্ৰি কৰিবৰ কাৰণে। cabinet য়েই সিদ্ধান্ত কৰিছিল ধান চাউল Export কৰিবৰ কাৰণে। কিন্তু লক্ষী গোস্বামী ডাঙৰীয়াৰ পম ইমান বেজিকৈ গ'ল যে তেখেত ঠিয় হব নোৱাৰা হ'ল। কিন্তু আচৰিত কথা যে, যিসকলে লক্ষী প্ৰসাদ গোস্বামীৰ সকলো কামতে সকলো প্ৰকাৰে সহায় কৰিছিল—তেখেতসকলৰ এজনেও এটা মাত্ৰ নামা-তিলে, তেখেতৰ বাবে এটোপা চকুপানীও নেপেলালে—একো পৰামৰ্শও নিদিলে। মাত্ৰ মুখামন্ত্ৰীয়ে এই বুলি পৰামৰ্শ দিছিল যে, দুৰ্গা গোস্বামীয়ে বিচাৰিছে যেতিয়া আমাৰ ভিতৰৰ পৰা আপুনিয়ে আগবাঢ়ি যাওঁক। ডিঙি পাতি দিয়ক। সভাপতি মহোদয়, যদি মনোযোগ দি কোনোবাই এই Report বিলাক, চিঠিবিলাক পঢ়ে, তেনেহলে দেখিবলৈ পাব যে লক্ষী গোস্বামীতকৈ আমাৰ যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী কিভাৱে, কেনেকৈ কিমান ডিগ্ৰীত কম দোষী। যদি কোনোবা উকীলে এই কাগজখিনি পঢ়ি মোক বুজাই দিব পাৰে যে তেখেত Zero° $\frac{1}{4}$ Degree কম দোষী তেতিয়া হলে মই মানি লম। মই যোগান মন্ত্ৰী মহোদয়ক আগতেও কৈছিলো যে আপুনি এইখন কি কৰিলে? গোস্বামীদেৱে কলেই Permit দিব লাগেনে? এই Permit পোৱা লোকসকল চোৱনে, ডকাইতনে বদমাচনে তাক বিচাৰ কৰি চাইছেনে? Report দিছে, file আছে, কাগজ আছে আৰু এই ছগৰাকী মন্ত্ৰীয়ে সদায় আলোচনা কৰি এইবিলাক কাম কৰি আছে। মই কমিটিতো সমবায় বিভাগৰ মন্ত্ৰীক জেৰা কৰিছিলো যে

Permit Issue কোনে কৰে ? তেখেতে কৈছিল যে, Permit Issue মই কৰা নাই যোগান বিভাগে কৰিছে ।

কিন্তু সেই অভিযোগটো আছিল, সমবায় মই জগৰীয়া হয় নে নহয়, সেইটো বিচাৰ কৰা । সেই কাৰণে আমি সমবায় মন্ত্ৰীৰ ওপৰত বিচাৰ কৰাত সীমাবদ্ধ হৈ আছিলো । কিন্তু এই সমবায় মন্ত্ৰীক দিচাৰ কৰিবলৈ যাওতে যিবিলাক ওখ উদঘাটন হ'ল, সেই তথ্যত প্ৰমাণিত হোৱা নাই যে আমাৰ যোগান বিভাগ কোনে বকমে এই অভিযোগৰ পৰা মুক্ত নহয় । আমাৰ যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰী এজন ভদ্ৰলোক । কিন্তু মই তেখেতক সুধিব খোজো, চৰকাৰক সুধিব খোজো, Permit issue কৰাৰ দায়িত্ব কাক দিয়া হৈছিল ? মাননীয় সদস্য শ্ৰীগোবিন্দ কালতাই কৈছে Permit No আমাক, ইমান Permit issue কৰিছে আৰু সেই Permit ত যোগান বিভাগৰ File No আছে । এতিয়া যোগান বিভাগ তাৰ কাৰণে দায়ী । সেই সময়ত শ্ৰীসুকা গোস্বামীৰ অধিকাৰ বন্ধ কৰিবৰ কাৰণে তাত চেষ্টা চলিছিল । মই এতিয়া কৈছো যে সেই সময়ত যোগান বিভাগ দায়ী আছিল । মই মাননীয় সদস্যসকলক অনুৰোধ কৰিছো, আবেদন কৰিছো, তেখেত সকলে যাতে এই বিষয়টোত দৃষ্টিপাত কৰে । যোগান বিভাগ Permit issue কৰাৰ কাৰণে দায়ী নহয়নে ? ভুলতে Permit issue হয়, অত্যাৱ ভাৱে ব্যৱহৃত হয় তাৰ কাৰণে দায়ী এই অসম চৰকাৰৰ যি সঙ্কল 'Collective' আছে সেইসকল, সেইটো বিভাগৰ ওপৰত দায়িত্ব দিয়া হৈছিল । যিবিলাক মানুহক Permit issue কৰা হৈছিল সেই মানুহ বিলাকে ঠাংগলে । সেই মানুহবিলাকক Verify কৰিছিলনে, সিহঁতৰ Financial Position, সামাজিক অৱস্থা Verify কৰিছিলনে ? ১০ মোন চাউলৰ পাৰ্মিট দিয়া নাই, ১০০ মোনৰ দিয়া নাই, ১০০০ মোনৰ দিয়া নাই, এক লাখ কুইণ্টল চাউল পাৰ্মিট দিয়া হৈছে । Verify কৰাৰ দায়িত্ব আছিল যোগান বিভাগৰ । যেতিয়া যোগান বিভাগে Verify কৰা নাই, তেওঁলোক ঠাংগলে এক লাখ কুইণ্টল চাউলৰ কাৰণে ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ Permit দিয়া হৈছে । ৰিপোৰ্টত হ'ল মাত্ৰ ৫০ হাজাৰ টনৰ ব্যৱসায় কৰিছে, অথচ টকা জমা নিদিয়াটো চাউলৰ ব্যৱসায়

কৰিবলৈ দিয়া হৈছিল। আমাৰ বিবিলাক Stock গোট খাই পৰিছিল, গুদাম বিলাক বন্ধ হৈছিল, নতুন ধান কিনি বাখিবৰ কাৰণে ঠাই নাছিল, Appex Bank ৰ ৩/৪ কোটি দেনা পৰিছিল, সেই টকা পৰিশোধ কৰিবলৈ Free shop ৰ চাউলৰ পাৰ্গিট দিয়া হৈছিল। তাৰ শতকৰা ৫০ ভাগ বিক্ৰি নকৰিলে। ১৯৭০ চনৰ অক্টোবৰ নবেম্বৰ মাহ পৰ্য্যন্ত সেই কোম্পানীবিলাকক টকা দিবৰ কাৰণে Permit দিয়া হৈছে অৰ্থাৎ উদ মাছৰ ভেটাৰখীয়া হৈছিল। Supply Deptt-এ তেওঁলোকক কিয় Permit দিছিল, তাৰ বিচাৰ চৰকাৰে নকৰিবনে? গোলামী দায়ী সেই কাৰণে সাৰিব পৰা নাই আৰু resign দিলে। সেই resign দিওঁতে কোনেও মাত মতা নাই যে, আপুনি resign নাদিব। কিন্তু সেইবলাক মালুহক Permit issue কৰাৰ বাবত Supply Deptt. দোষৰ পৰা মুক্ত নহয়। Permit issue কৰাৰ সময়ত stock বিলাকৰ Procurement কমান হ'ল সেইটো verify কৰাৰ দায়িত্ব যোগান বিভাগৰ নহয়নে? যোগান বিভাগে সময়মতে Appex Marketing Society, ৰ পৰা কিমান ধান কানলে, কিমান চাউল কানলে কিমান আলুধান কানলে, কিমান শালধান কানলে আৰু প্রচাৰৰ বাবে ইকৰা নাম লগাই লোৱা শালধান কমান কানলে, সেইটো verify কৰিব লাগিছিল। যিমান Permit issue কৰিছিল, সিমান ধান stock ত নাছিল এইটো প্রমাণিত হৈছে। তাৰ কাৰণে নগাৱৰ লাখহং কোম্পানীয়ে ৮২ হাজাৰ মৌন শালধান চোৰাং বেপাৰৰ বাবে কানছে, এইটো আমাৰ ৰিপোর্টত প্রমাণ কৰি দিছে। Stock ত নোহোৱাকৈ কিয় Permit issue কৰিছিল? দুখীয়া খেতিয়ক বিলাকৰ ধান সেইসকলে কিনি খোৱাক সকলক জুকলা কৰাৰ দায়িত্ব কোনে বহন কৰিব? তাৰ কাৰণে যোগান বিভাগ দায়ী নহয়নে? তাৰ বিচাৰ চৰকাৰে কি কৰিলে? বেয়ল সেয়ে নহয় Food grain shop control order আইন আছে। এশ মৌন ধান যদি কিনি পাবয়ালৰ ভৰণ-পোষণৰ বাবে কৰবাত stock কৰো, তেন্তে মোক মাৰব পাৰে, জেইল দিব পাৰে, শাস্তি দিব পাৰে। Licence নোপোৱা কোনো মালুহে ধান কানব নোৱাৰে। ৫/১০ মৌন খাবৰ কাৰণে কিনিব পাৰে, কিন্তু ব্যৱসায় কাৰণ নোৱাৰে। অসমত F.C.I. ক এটা অঞ্চলত সংগ্ৰহৰ দায়িত্ব দিয়া হৈছে আৰু

আনটো অঞ্চলত Apex Marketing Societyক দায়িত্ব দিয়া হৈছে। এই দুটা অঞ্চলত Procuring Agencyৰ বাহিৰে আন কোনেও ধান কিনিব নোৱাৰে। কিন্তু নলবাৰী, মঙ্গলদৈ, নগাঁও, লাংহি, মিকিৰ পাহাৰ আদি সকলোতে বেপাৰীয়ে Licence নোহোৱাকৈ কিনিছে, Apex Marketing এ নহয়। তেনেহলে দায়ী কোন?

চেয়াৰমেন মহোদয়, তাৰ কাৰণে কোন দায়ী? তাৰ কাৰণে যোগান বিভাগ দায়ী নহয়নে, সেই কাৰণে মই কব খুজিছোঁ যে Minority ৰ Report বা Majority ৰ Report ৰ কথা এই প্ৰশ্নত নাহে। যি বিলাক ঘটনা আমাৰ চকুৰ আগত দেখি আছে। সেই বিলাকৰ ওপৰত বিধান সভাই কি ব্যৱস্থা হাতত ল'ব? কি সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব? সভাপাত মহোদয়, মই কব খুজিছোঁ চৰকাৰে এই কথা এতিয়াও বিবেচনা কৰক। মই শাসনত অধিষ্ঠিত দলক এইটো আবেদন জনাইছোঁ, অনুৰোধ কৰছোঁ। এই বিষয়ে পাৰ্টিত আকৌ আলোচনা কৰক। আলোচনা কৰি ভাবি চাই সিদ্ধান্ত লওক যে প্ৰকৃত পক্ষে এনেকুৱা বিলাক ঘটনাৰ ক্ষেত্ৰত আইন শৃংখলাৰ বক্ষা কৰা উচিত হয়নে নহয়? L. P. Goswami, B. Kedia, Ramnath Sarma আৰু ডেঙলোকৰ লগত থকা লেমটো-টেমটোৰ লগত যোগান বিভাগ তথা যোগান মা'ৰ কি যোগাযোগ আছে বা হৈছিল সেইবিলাক কথা ভালকৈ বাহ আলোচনা কৰক। আমাৰ বৰোৰা দলৰ পৰা এই কথা কৈছোঁ। আনকি কথা কটাকটি কৰি পৰাজিত কাৰণ নোৱাৰে, যুক্তিৰেও পৰাজিত কাৰণ নোৱাৰে। যদি আমাক কোনো মতে পৰাজিত কাৰণ বুলি ভাব থাকে তেনেহলে ইতিহাসত বলৎৰ কালমা সন। যাব। এইটো দেশৰ কাৰণে জাতিৰ কাৰণে বৰ দুৰ্ভাগ্যৰ কথা হ'ব। কাহিলৈ যিসকল আহিব ডেঙলোকেও কলংক কালমাৰ কথা, সুঁৱৰাব, আমাক ডেঙলোকে ভাৱৰ গোৰোহাৰে গছাকৰ।

এই বামনাথ শৰ্মা লোকজন কোন? ডেঙ হ'ল এজন উদ্ভলোক যিজন Apex Marketing Society ৰ সভাপতিৰ আসন দখল কৰি আছিল, কিন্তু পিচত সাধাৰণ মেম্বাৰস্বিপো হৈছিল। Apex Marketing Society ক

দেউলীয়া কৰিলে সভাপতি হৈ থকা সময়তেই। সেই ভদ্ৰলোকজনে মন্ত্ৰী গৰাকীক হাত কৰিছিল। তেখেতৰ হাত এখন দুখন নহয়— তেখেত চৰ্ত্তুভূজ। এই ভদ্ৰলোকজনেই ১৯৪২ চনত গান্ধীটুপী ভৰিৰে মোহাৰিলে, কংগ্ৰেছৰ বাঁও। জুই লগাই দিলে, কংগ্ৰেছী স্বেচ্ছা সেৱকৰ পিঠি পিঠি দৰাদৰ কৰিলে কিন্তু তাৰ পিছতো এইজন ভদ্ৰলোকেই কংগ্ৰেছৰ মূল ধ্বজাধাৰী হৈ উঠিল। তেতিয়া মতিবৰা আছিল প্ৰভাৱশালী লোক। তেখেতক প্ৰথমতে হাত কৰিলে আৰু তেখেতৰ অনুগ্ৰহেই কংগ্ৰেছৰ এজন বিশিষ্ট নেতা হৈ পৰিল। নগাঁওত এটা বৈশিষ্ট হ'ল যিজন ডাঙৰ হৈ উঠে তেওঁক বশ কৰিবলৈ আন বিলাকে চেষ্টা কৰে। এইটো এটা সোচৰা বেমাৰ। এই বেমাৰৰ কাষেই মতিবৰাই যেতিয়া জয় জয় ময় ময় অৱস্থা পালে তেতিয়াই তেওঁক ধংশ কৰিবলৈ আন বিলাক উঠিপৰি লাগ গ'ল। ফলত মতিবৰা ধংশ হ'ল। তেতিয়া দেৱকান্ত বৰুৱা ওলাল কংগ্ৰেছৰ নেতা ৰূপে অপ্ৰাতীক্ষণী হৈ। তেতিয়া ৰামনাথ শৰ্মা, অৰ্থাৎ এই ভদ্ৰলোকজনে দেৱকান্ত বৰুৱাকো হাত কৰিলে। পাচে যেনিবা বহাৰত গভৰ্ণৰ কাৰ পঠাই দিলে। এতিয়া আকৌ আমাৰ শ্ৰীমহেন্দ্ৰমোহন চৌধুৰী অসমৰ শীৰ্ষস্থানীয় দলৰ নেতা, তেখেতকো এই ভদ্ৰলোকজনে হাত কৰিলে। গতিকে তেখেতৰ হাত কিমানখন কব নোৱাৰোঁ। কিন্তু এই Report এলোৱাৰ পিচত ৰামনাথ শৰ্মাৰ কলংকৰ বুৰঞ্জী লিখিত হ'ল আৰু সেইবোৰ প্ৰচাৰ হ'ল। মুখ ম' ডাঙৰীয়া নগাঁওৰ সুযোগ্য সন্তান ৰাজ্যিক শিক্ষাম' ডাঙৰীয়াৰ, অথবা বহু পুৰান ম' মহেন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ ঘৰো বিচাৰি নাপালে। সাধন সৰকাৰ ডাঙৰীয়া অলপ দূৰত থাকে গতিকে তেখেতৰ সন্মান সৌভাগ্য নঘটিবও পাৰে, তেখেতৰ ভাগ্যত থকা-খিনিকে পাইছে। কেৱল বিচাৰি পালে এই ৰামনাথ শৰ্মা নামৰ ভদ্ৰলোকজনৰ ঘৰ; য'ত তেখেতে প্ৰথম মুখ্যমন্ত্ৰী হৈয়েই Lunch খাবলগীয়া হ'ল। এই সন্মানধন্য ৰামনাথ শৰ্মাৰ ঘৰতেই প্ৰথমে আপ্যায়ন গ্ৰহণ কৰিলে। ই ৰামনাথ শৰ্মাৰ ভূমিকা সৰ্বজনাবাদিত সেই ৰামনাথ শৰ্মাৰ ঘৰতেই প্ৰথমে পদাৰ্পন কৰিলে আৰু অন্ন গ্ৰহণ কৰি ধন্য মানিলে।

এই ভদ্ৰলোক গৰাকীক মই সুধিব খোজো, শ্ৰীমহেন্দ্ৰ মোহন চৌধুৰী ডাঙৰীয়া তেখেত নাই আহিলে কব, তেখেতক মই সুধিব খোজো এই ভদ্ৰ-

লোকজনে যি কাণ্ড কৰিলে যাৰকাৰণে শ্রীলক্ষী গোস্বামীৰ চাকৰি গ'ল আৰু খেতিয়ক বাইজে লাখ লাখ কোটি কোটি টকা লোকচান ভৰিব লগা হ'ল, এই ভদ্ৰলোক গৰাকী কি এনই সাৰি যাব, ইয়াৰ বিচাৰ হবনে নহয় ? মাৰ্কটিৰ চোচাইটীৰ By law মতে সভাপতিয়ে কেতিয়াও চৰকাৰৰ লগত Tr njection কৰিব নোৱাৰে, সেই দায়িত্ব চেফ্টেটৰীয়ে নাজানে Managing কমিটিয়ে নাজানে Gove nning Body এ নাজানে, ইয়ালৈ আহি মন্ত্ৰীৰ ওচৰত বহি, মন্ত্ৰীৰ Typist দ্বাৰা Typ: কৰি সেই মূহুৰ্ত্তত মন্ত্ৰীক দি মন্ত্ৰীৰ দ্বাৰা Order pass কৰে। এই ধৰনৰ কাণ্ড কৰিছে। তাৰ পিচত মন্ত্ৰীৰ চাকৰি গ'ল। অটাইটকৈ গুৰুত্বপূৰ্ণ কথা হ'ল, মই কংগ্ৰেছ দলক আন্দোলন কৰিছো আৰু বাৰে বাৰে উত্থাপন কৰিছো ইয়াৰ কাৰণে বিচাৰ হবনে নহয়, আৰু শাস্তি দিয়া হবনে নহয় ? চৰকাৰে আইনসমূহত ভাৱে কি শাস্তি দিছে কব নোৱাৰে, কিন্তু এই কেইজন ভদ্ৰলোক আৰু Supply Dept আৰু যোগান মন্ত্ৰী এখেত সকলৰ বিচাৰ কৰিব লগাব। যি কেইজন ব্যৱসায়ীয়ে চোৰাংকপাৰ কৰি দেশৰ সৰ্বনাশ কৰিছে, সেই চোৰাং বেপাৰী কেইজনৰ বিচাৰ হবনে নহয় ? আইনসমূহত ভাৱে বিচাৰ কৰিব পাৰে নে নোৱাৰে কব নোৱাৰো; কিন্তু তেওঁলোকক বৰ্তমান Black listed কৰিব পাৰে, তাৰ কাৰণ আন কোনো বিচাৰৰ প্ৰয়োজন নাই। এই বিচাৰেই যথেষ্ট। যদি প্ৰকৃতিতে আমি সমাজত্বৰ কথা কওঁ, দুৰ্নীতি দূৰ কৰাৰ কথা কওঁ, শোষণ নীতি বন্ধ কৰাৰ কথা কওঁ, দৰিদ্ৰ জনসাধাৰণৰ উন্নতিৰ হকে কাম কৰিব লাগে বুলি কওঁ যদি কোৱা কথাৰ লগত আমাৰ অন্তৰিকতা আছে আৰু যদি কোৱা কথাৰ আমি বিশ্বাস কৰো। তেন্তে মই আশা কৰো নিশ্চয় এই বিষয় মই যি পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো, সেই পৰামৰ্শমতে এই সকলো বিচাৰ কৰিব লাগে। চৰকাৰে কোনো পলম নকৰি, কোনো বকমৰ গাৰ জোৰেৰে চেষ্টা নকৰি, সং নাগৰিক হিচাপে, প্ৰকৃতিতে দেশৰ উন্নতিৰ হকে কামকৰা মানুহ হিচাপে আৰু সমগ্ৰ জাতিৰ, অসমৰ জনসাধাৰণৰ আস্থাভাজন একোজন প্ৰতিনিধি

হিচাবে, এই সদনৰ পাৰ্টিৰ কথা চিন্তা নকৰি, দলীয় স্বৰ্ণৰত্নবোৰত প্ৰভা-
বান্বিত নহৈ আমাৰ সমগ্ৰ বাইওৰ প্ৰতিনিধি হিচাবে এই কথাৰ বিচাৰ
কৰিব লাগিব; এই দেশবাসীৰ দোষী সাব্যস্ত কৰি শাস্তি বিহাৰ ব্যৱস্থা
হাতত লব লাগিব।

সভাপতি মহোদয়, সংসদগৰিষ্ঠ বিপেৰ্টৰ শেষৰ কথাটোলৈ চাই মই যি
পৰামৰ্শ আগবঢ়াইছো, সেই পৰামৰ্শ কাৰ্য্যকৰী কৰাৰ ক্ষেত্ৰত আমাৰ সৰ্ব-
সন্মতিক্ৰমে এই বিধান সভাই এটা সিদ্ধান্তত উপনীত হ'ব ত কোনো অসুবিধা
নহয়। এইখিনিকে কৈ মোৰ বক্তৃতাৰ সম্বন্ধ মিলাইছো।

Sri Lakshyadhar Choudhury :— সভাপতি মহোদয়, আজি সদনত
আমাৰ তদন্ত কমিটিৰ বিপেৰ্টৰ উপৰত হোৱা আলোচনাত অংশ কৰিবলৈ
গৈ মই কেইটামান কথা কব বিচাৰিছো, বহলাই নকওঁ। মই এটা কথা
উল্লেখ কৰিব খুজিছো— ইয়াত ১৮৭ পৃষ্ঠাত আছে— ..... “Supply Secretary
in course of his written reply as well as in course of cross-exami-
nation has clearly stated that the final selection of the parties
for issue of permits was always made after thorough discussion
between the Minister, Supply and the Minister, Co-operation” ....
এই কথাৰ ওপৰত উল্লেখ কৰি আমাৰ বহু বৰাদেৱে কৈ গৈছে যে এই
বিষয়ত যোগান বিভাগ আৰু বিশেষকৈ যোগান বিভাগৰ মন্ত্ৰীক জগৰিয়া
কৰিব লাগিব।

এই সন্দৰ্ভত বেতাৰ গল্পটো বিজ্ঞাব পাৰি আৰু সেইমতেই এই চৰকাৰৰো
বিচাৰ ঠিকমতে হোৱা নাই। এই সদনত বেতাৰ আকৌ গছত উঠিব সেই
কাৰণ মই কব খুজিছো আমাৰ মন্ত্ৰী Sri L. P. Goswami was a
বেতাৰ — ... abettor..... you can term him as abettor.
While the abettor is hanged the actual murderer is given the benefit
of doubt. How can it be possible?

এইটো কিমানখিনি সম্ভৱ হ'ব পাৰে? ইয়াত এটা কথা দেখিছা, মই
ইয়াক সম্ভৱ নহওঁ, কিন্তু এতিয়া পঢ়ি দেখিছো যে চৰকাৰৰ তৰফৰ পৰা বা
বাইজৰ তৰফৰ পৰা বস্ত্ৰৰ মূল্য নিৰ্দ্ধাৰণ কৰি বস্ত্ৰ বিক্ৰিৰ বাবে যি Permit

দিয়ে, সেইবিলাক দিয়াৰ দায়িত্ব শোণান বিভাগৰ। কিন্তু সমবায় মন্ত্ৰীয়ে কৈছিল অকল এইটো পাৰ্টিক দিয়া। এতিয়া আমি দেখিছো মন্ত্ৰীয়ে recommendation কৰি দি ভুল কৰিছে, গতিকে শাস্তি হ'ব লাগে। আমাৰ যিজন আচল দোষী, তেখেত Supply Deptt.ৰ Secretary আৰু আমাৰ corporation registeredৰ ঘিৰিলাক চিঠি আছে সেই বিলাকত দেখা গৈছে এই পাৰ্টি কেইটা কেদিয়াৰ, মোহনচান মতিলালৈহে ভোগ বৰিছে। সিদিনা গুৱাহাটীৰ ফাঁচীবজাৰত মতিলালক লগ পাইছিলো। তেওঁ কলে যে, বিৰোধীদলে লাগি লক্ষ্মী গোস্বামীক খেদিলে। কিন্তু তেখেত যোৱাৰ আগত যিজন যাব লাগিছিল, সেইজন কিয় যোৱা নাই? মই এটা সুধিছিলো বাবু আপুনি কিমান দিব লগা হ'ল? তেতিয়া তেখেতে কলে - আমি ব্যৱসায়ী মানুহ বাবু এশ লাভ হ'লে ৯৯ দিব পাৰো, কাৰণ ১ লাভ হ'ব। ইয়াত ৫ কোটি লাভ কৰিছো। এতেকে এশত ৯৯ দিও ৫ কোটিত কিমান দিছো আপুনি হিচাব কৰক।

Mr. Chairman :— Order, order. The House stands adjourned till 10 a. m. to-morrow the 7th April, 1971. Shri Lakshyadhar Chaudhury will continue in the next private members' day.

Shri Biswadev Sarma, Minister, Industries :—Is it to-morrow? I think there is possibility of a 'Bundh' to-morrow.

Mr. Chairman :— The trouble is that no instruction has been given to me by the Speaker, nor the Minister for Parliamentary Affairs has raised it. As customary it is, I cannot give any opinion in this respect. Therefore, I have to adjourn the House till 10 a. m. to-morrow.

Shri Lakshyadhar Chaudhury :— Can we not agree to it?

Shri Phani Bora :— আজি Business Advisory Committee বহিব তাত সিদ্ধান্ত হ'ব।

Mr. Chairman :—Alright. The decision of the Business Advisory Committee will be communicated to the hon. Members later on.

ADJOURNMENT

The Assembly than adjourned till 10 A.M. on Wednesday, the 7th April, 1971.

Shillong

The 6th April '71

U. Tahbildar,
Secretary,

Legislative Assembly
Assam.